

XUNTA DE GALICIA
CONSELLERÍA DE EDUCACIÓN
E ORDENACIÓN UNIVERSITARIA

Camíño Real s/n
15570 Narón (A Coruña)
Tlf.: 881.938.159 Fax: 81.938.170

ADAPTACIÓN DA PROGRAMACIÓN DIDÁCTICA

DEPARTAMENTO DE XEOGRAFÍA E HISTORIA

Curso 2109-20

XUNTA DE GALICIA
CONSELLERÍA DE EDUCACIÓN
E ORDENACIÓN UNIVERSITARIA

Camión Real s/n
15570 Narón (A Coruña)
Tlf.: 881.938.159 Fax: 81.938.170
e-mail: ies.terra.trasancos@edu.xunta.es
web: www.edu.xunta.es/centros/iesterratrasancos

ADAPTACIÓN DA PROGRAMACIÓN DIDÁCTICA. CURSO 2019-20

CENTRO: IES "TERRA DE TRASANCOS"
CURSO: 1º ESO
MATERIA: XEOGRAFÍA E HISTORIA
DEPARTAMENTO: XEOGRAFÍA E HISTORIA
DATA: MAIO 2020

INSTRUCCIÓN DO 27 DE ABRIL DE 2020, DA DIRECCIÓN XERAL DE EDUCACIÓN, FORMACIÓN PROFESIONAL E INNOVACIÓN EDUCATIVA PARA O DESENVOLVEMENTO DO TERCEIRO TRIMESTRE DO CURSO ACADÉMICO 2019/20, NOS CENTROS DOCENTES DA COMUNIDADE AUTÓNOMA DE GALICIA.

ÍNDICE

- 1. Estándares de aprendizaxe e competencias imprescindibles.**
- 2. Avaliación e cualificación.**
- 3. Metodoloxía e actividades do 3º trimestre (recuperación, reforzo, repaso, e no seu caso ampliación)**
- 4. Información e publicidade.**
- 5. Estándares de aprendizaxe e competencias de ampliación (3º avaliación)**
- 6. Anexo atención á diversidade**

1. Estándares de aprendizaxe e competencias imprescindibles

Estándar de aprendizaxe	Mínimos esixibles
1ª AVALIACIÓN	
XHB1.1.2. Analiza un mapa de fusos horarios e diferenza zonas do planeta de similares horas.	<ul style="list-style-type: none"> Busca, localiza e identifica zonas do planeta coa mesma hora, debido a estar dentro do mesmo fuso horario.
XHB1.3.1. Clasifica e distingue tipos de imaxes de mapas.	<ul style="list-style-type: none"> Distingue mediante exemplos os diferentes tipos de mapas. Diferenza os conceptos de escala grande e pequena e de escala numérica e gráfica
XHB1.4.1. Localiza un punto xeográfico nun planisferio e distingue os hemisferios da Terra e as súas principais características.	<ul style="list-style-type: none"> Diferenza os conceptos de latitude e lonxitude e relaciónaos respectivamente cos de paralelo e meridiano Realiza a procura dun punto no planisferio, identifícao e describe a súa situación no hemisferio correspondente.
XHB1.4.1. Localiza un punto xeográfico nun planisferio e distingue os hemisferios da Terra e as súas principais características.	<ul style="list-style-type: none"> Localiza nun planisferio os océanos e os continentes, descríbeos e compáraos. Identifica a partir de imaxes as principais formas de relevo continental, costeiro e submarino.
XHB1.5.1. Sitúa nun mapa físico as principais unidades do relevo europeo e mundial.	<ul style="list-style-type: none"> Localiza e sitúa nun mapa físico de cada continente as principais formas de relevo continental e costeiro
XHB1.6.1. Localiza nun mapa físico mundial os elementos e as referencias físicas principais: mares e océanos, continentes, illas e arquipélagos máis importantes, ríos e cadeas montañosas principais.	<ul style="list-style-type: none"> Localiza nun mapa físico de cada continente os elementos e as referencias físicas principais; mares, ríos e lagos
XHB1.7.1. Explica as características do relevo europeo.	<ul style="list-style-type: none"> Diferenza os conceptos de augas continentais e mariñas e recoñece as características e os elementos que as constitúen.
XHB1.11.1. Realiza procuras en medios impresos e dixitais referidas a problemas ambientais actuais, e localiza páxinas e recursos da web directamente relacionados con eles.	<ul style="list-style-type: none"> Explica como se presenta a auga na Terra e o ciclo da auga.

2ª AVALIACIÓN

XHB1.6.2. Elabora climogramas e mapas que sitúen os climas do mundo e reflectan os elementos máis importantes.	<ul style="list-style-type: none"> Analiza a información e describe os factores que afectan á temperatura e ás precipitacións, a presión atmosférica e o vento, e relaciónaos cos conceptos de tempo e clima. Clasifica e relaciona os diferentes climas da Terra coas zonas climáticas, elaborando climogramas
XHB1.9.1. Clasifica e localiza nun mapa os distintos tipos de clima	<ul style="list-style-type: none"> Describe e analiza as zonas climáticas, clasificándoas en zonas cálidas, zonas temperadas e zonas frías.
XHB1.10.1. Localiza nun mapa os principais espazos naturais.	<ul style="list-style-type: none"> Localiza en mapas e imaxes as zonas bioclimáticas, sinalando o tipo de paisaxe que corresponde a cada zona.
XHB3.2.1. Nomea e identifica catro clases de fontes históricas.	<ul style="list-style-type: none"> Identifica e describe distintos tipos de fontes históricas.
XHB3.3.1. Ordena temporalmente algúns feitos históricos e outros feitos salientables utilizando para iso as nocións básicas de sucesión, duración e simultaneidade.	<ul style="list-style-type: none"> Ordena feitos e datas, indicando a que século pertencen.
XHB3.5.1. Utiliza o vocabulario histórico e artístico imprescindible para cada época.	<ul style="list-style-type: none"> Utiliza o vocabulario histórico e artístico da época da prehistoria.
XHB3.6.1. Recoñece os cambios evolutivos ata chegar á especie humana.	<ul style="list-style-type: none"> Identifica os trazos que caracterizan ás etapas da evolución humana, e os feitos que marcan o comezo e o final
XHB3.7.1. Distingue etapas dentro da historia antiga.	<ul style="list-style-type: none"> Distingue a cronoloxía das distintas etapas da prehistoria.
XHB3.9.1. Explica a diferenza entre os dous períodos en que se divide a prehistoria e describe as características básicas da vida en cada un.	<ul style="list-style-type: none"> Identifica, compara e explica as características básicas da vida no Paleolítico
XHB3.9.2. Analiza a transcendencia da revolución neolítica e o papel da muller nela.	<ul style="list-style-type: none"> Identifica as características básicas da vida no Neolítico sinalando as diferenzas coa do Paleolítico Recoñece os trazos característicos da idade dos Metais: os primeiros utensilios de metal, a aparición do megalitismo.

XHB3.10.1. Recoñece as funcións dos primeiros ritos relixiosos como os da “deusa nai”.

- Identifica obxectos dos primeiros ritos relixiosos; recoñece as funcións da Venus, no Paleolítico; da deusa nai, no Neolítico; das posturas dos defuntos nos diferentes casos, etc.

2. Avaliación e cualificación	
Avaliación	<p>Procedementos: O alumnado será avaliado mediante <u>procedementos escritos</u> (actividades de repaso, recuperación ou ampliación a partir de traballos de investigación ou boletíns de exercicios).</p> <p>Instrumentos: En todos os procedementos anteriormente citados, utilizarase como instrumento avaliador <u>unha rúbrica</u> na que se terá en conta a corrección dos contidos (60 % da nota), a forma de expresión (20 %), a calidade da presentación (10 %) e a ortografía (10 %).</p>
Cualificación final	<p>Indicar o procedemento para obter a cualificación final de curso: <u>No caso do alumnado que adquiriu as aprendizaxes e competencias imprescindibles nos dous primeiros trimestres do curso, a presentación das actividades de ampliación baseadas en preguntas de comprensión sobre os temas non desenvolvidos na clase suporá o 20 % da cualificación do terceiro trimestre, mentres que o 80 % restante será o resultado de obter a media das notas obtidas nas dúas probas de repaso realizadas telematicamente sobre as devanditas actividades.</u> A <u>cualificación final</u> será o resultado de sumarlle á nota media obtida nos dous primeiros trimestres ata un 20 % -2 puntos- como máximo da cualificación obtida polas actividades realizadas no terceiro trimestre tendo en conta que a avaliación destas actividades realizadas na fase non presencial so poderá ter valor positivo para a cualificación do alumnado e, polo tanto, non poderá en ningún caso provocar unha diminución nas cualificacións obtidas nas avaliacións dos trimestres anteriores.</p> <p><u>No caso do alumnado que non adquiriu as aprendizaxes e competencias imprescindibles nos dous primeiros trimestres do curso, a cualificación do terceiro trimestre</u> será o resultado de calcular a media das notas obtidas en cada unha das actividades de recuperación propostas polo departamento. A <u>cualificación final</u> obtida por este alumnado será o resultado da media ponderada entre a nota global que o alumnado sacou no conxunto das actividades do terceiro trimestre, e as notas globais de cada un dos dous anteriores trimestres na proporción de 25% para cada unha das avaliacións previas e do 50 % para o terceiro trimestre.</p> <p>En calquera caso, todo o alumnado que acade a cualificación de 5 nas actividades de recuperación propostas no último trimestre considerarase que superou os mínimos esixibles da materia aínda que a media ponderada coas outras avaliacións non alcanzase a cualificación de 5.</p>

Proba extraordinaria de setembro	<p>Realizarase na data marcada pola Xefatura de Estudos sendo unicamente avaliábel a materia impartida durante os dous primeiros trimestres do curso.</p> <p>O alumnado que en xuño non adquirise as aprendizaxes e competencias imprescindibles para superar o curso, terá que realizar durante o verán actividades de recuperación que se lle proporcionará tras a avaliación final de xuño a través da aula virtual do instituto.</p>
Alumnado de materia pendente	Criterios de avaliación:
	Criterios de cualificación:
	Procedementos e instrumentos de avaliación:

3. Metodoloxía e actividades do 3º trimestre (recuperación, repaso, reforzo, e no seu caso, ampliación)

Actividades	<p>As actividades propostas incluídas nos procedementos de avaliación poden ser</p> <ul style="list-style-type: none"> - De recuperación dos primeiros dous trimestres para o alumnado que non adquiriu as aprendizaxes e competencias imprescindibles nestes trimestres - De repaso dos dous primeiros trimestres, ou ampliación de materia nova para o alumnado que adquiriu as aprendizaxes e competencias imprescindibles nestes trimestres <p>Todas elas basearanse na elaboración de boletíns que inclúen exercicios de relación ou comparación entre conceptos, elaboración de mapas conceptuais e esquemas, recoñecemento de personaxes históricos e definicións de conceptos históricos fundamentais, localización xeográfica en mapas físicos, elaboración de gráficos como climogramas, etc.</p>
Metodoloxía (alumnado con conectividade e sen conectividade)	<p>O alumnado deberá resolver as actividades propostas polo departamento na aula virtual do Instituto e presentalas na mesma ou a través de correo electrónico , nos prazos estipulados .</p> <p>Ademais, levarase a cabo semanalmente unha conexión de videoconferencia para consulta e explicación de dúbidas ou corrección de actividades.</p>
Materiais e recursos	<p>O alumnado para a resolución das actividades propostas poderá contar co libro de texto, os apuntes tomados en clase durante os dous primeiros trimestres ou os enlaces a diferentes páxinas web propostas polo profesorado.</p>

4. Información e publicidade

Información ao alumnado e ás familias	<p>A información das tarefas a realizar a partir de varios medios:</p> <ul style="list-style-type: none"> - O aviso ás familias tras a publicación deste plan na páxina web a través de ABALAR por parte do titor/a de cada grupo - A aula virtual do instituto onde o alumnado pode acceder ás tarefas nos cursos de Historia ou de pendentes de Xeografía e Historia - A información desas actividades enviada ao alumnado a través de correo electrónico por parte do profesorado.
Publicidade	<p>Semanalmente a Dirección do instituto publica o Plan de traballo do departamento na páxina web do instituto</p>

5. Estándares de aprendizaxe e competencias de ampliación (3ª avaliación)

Estándar de aprendizaxe	Mínimos esixibles
XHB3.4.1. Entende que varias culturas convivía ná vez en diferentes enclaves xeográficos.	<ul style="list-style-type: none"> Recoñece e explica cales foron as primeiras civilizacións e os seus enclaves xeográficos; situándoas no mapa.
XHB3.5.1. Utiliza o vocabulario histórico e artístico imprescindible para cada época.	<ul style="list-style-type: none"> Utiliza o vocabulario histórico e artístico da Idade Antiga.
XHB3.7.1. Distingue etapas dentro da historia antiga.	<ul style="list-style-type: none"> Coñece as etapas dentro da Idade Antiga e represéntaas de forma esquemática
XHB3.11.1. Describe formas de organización socio-económica e política, novas ata entón, como os diversos imperios de Mesopotamia e de Exipto.	<ul style="list-style-type: none"> Coñece e describe as formas de organización socio-económica e política de Mesopotamia e de Exipto.
XHB3.13.1. Interpreta un mapa cronolóxico xeográfico da expansión exipcia.	<ul style="list-style-type: none"> Interpreta a partir de mapas a evolución cronolóxica e xeográfica da expansión exipcia.
XHB3.13.2. Describe as principais características das etapas históricas en que se divide Exipto.	<ul style="list-style-type: none"> Busca información, comprende e describe os principais feitos e as principais características da historia de Exipto, das súas dinastías, das raíñas e dos faraóns.
XHB3.14.1. Explica como materializaban os exipcios a súa crenza na vida do alén.	<ul style="list-style-type: none"> Busca información sobre como materializaban os exipcios a súa crenza na vida do alén; explícaa e describe os principais elementos que utilizaban.
XHB3.15.1. Localiza nun mapa os principais exemplos da arquitectura exipcia e da mesopotámica.	<ul style="list-style-type: none"> Identifica os principais exemplos das construcións exipcia e mesopotámica; explica en que se parecen e en que se diferencian, citando exemplos.
XHB3.5.1. Utiliza o vocabulario histórico e artístico imprescindible para cada época.	<ul style="list-style-type: none"> Utiliza o vocabulario histórico e artístico da época da Antiga Grecia.
XHB3.16.1. Identifica trazos da organización socio-política e económica das polis gregas a partir de fontes históricas de diferentes tipos.	<ul style="list-style-type: none"> Identifica e describe distintos trazos da orixe e da evolución da organización socio-política e económica dos polis gregas a partir de diferentes tipos de fontes históricas.
XHB3.16.2. Describe algunhas das diferenzas entre a democracia grega e as democracias actuais.	<ul style="list-style-type: none"> Coñece e describe as características fundamentais da democracia grega, sinalando algunhas das diferenzas coas democracias actuais.
XHB3.17.1. Localiza nun mapa histórico as colonias gregas do Mediterráneo.	<ul style="list-style-type: none"> Localiza nun mapa histórico as colonias gregas do Mediterráneo.
XHB3.18.1. Elabora un mapa do Imperio de Alexandre.	<ul style="list-style-type: none"> Interpreta e elabora un mapa do Imperio de

	Alexandre Magno; describe a ruta que seguiu e enumera os territorios do seu imperio.
XHB3.18.2. Contrasta as accións políticas da Atenas de Pericles co Imperio de Alexandre Magno.	<ul style="list-style-type: none"> Investiga e explica as principais diferenzas entre a forma de goberno de Atenas e a da época helenística.
XHB3.19.1. Explica as características esenciais da arte grega e a súa evolución no tempo.	<ul style="list-style-type: none"> Identifica e explica as características esenciais da arte grega e a súa evolución no tempo.
XHB3.3.1. Ordena temporalmente algúns feitos históricos e outros feitos salientables utilizando para iso as nocións básicas de sucesión, duración e simultaneidade.	<ul style="list-style-type: none"> Ordena cronoloxicamente e representa nunha liña do tempo algúns feitos históricos sobre da antiga Roma.
XHB3.5.1. Utiliza o vocabulario histórico e artístico imprescindible para cada época.	<ul style="list-style-type: none"> Utiliza o vocabulario histórico e artístico imprescindible da época romana.
XHB3.20.2. Identifica diferenzas e semellanzas entre as formas de vida republicanas e as do imperio na Roma antiga.	<ul style="list-style-type: none"> Identifica diferenzas e semellanzas entre as formas de vida e entre os sistemas políticos nas etapas da historia de Roma.

6. Anexo atención á diversidade

<p>Proposta do departamento de orientación para a modificación das programacións en relación á atención á diversidade</p>	<p>O profesorado terá que adaptar as medidas de atención á diversidade tendo en conta as instrucións da Consellería de Educación sobre o desenvolvemento do terceiro trimestre do curso 2019/2020. A este respecto facemos as seguintes consideracións:</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ É necesaria a adaptación da programación individual das ACI en colaboración co Departamento de Orientación. Isto pode implicar cambios no modelo de atención directa, sendo moi relevante a figura da mestra especialista en Pedagogía Terapéutica. ✓ O alumnado que estaba a recibir reforzo educativo na aula ordinaria, poderá necesitar una modificación na tipoloxía do reforzo dependendo das necesidades amosadas antes e durante o ensino telemático. ✓ Algunhas das modificacións que se poden aplicar son: <ul style="list-style-type: none"> - Adaptación das probas de avaliación (traballos, exames...) - Sesións individuais ou en pequeno grupo - Secuenciación dos estándares traballados en partes máis pequenas - Mantemento das cualificacións parciais de temas ou avaliacións de cara á proba extraordinaria de setembro e ao curso 2020/2021 ✓ Dada a necesaria individualización das medidas aplicadas, cada familia e alumno/a será informada de modo persoal ✓ Dentro da avaliación continua deste terceiro trimestre, cando o profesorado detecte alumnado con dificultades para seguir o proceso de ensino aprendizaxe, comunicarllo ao Departamento de Orientación e establecerán as medidas a adoptar
--	---

XUNTA DE GALICIA
CONSELLERÍA DE EDUCACIÓN
E ORDENACIÓN UNIVERSITARIA

Camión Real s/n
15570 Narón (A Coruña)
Tlf.: 881.938.159 Fax: 81.938.170
e-mail: ies.terra.trasancos@edu.xunta.es
web: www.edu.xunta.es/centros/iesterratrasancos

ADAPTACIÓN DA PROGRAMACIÓN DIDÁCTICA. CURSO 2019-20

CENTRO: IES "TERRA DE TRASANCOS"
CURSO: 2º ESO
MATERIA: XEOGRAFÍA E HISTORIA
DEPARTAMENTO: XEOGRAFÍA E HISTORIA
DATA: MAIO 2020

INSTRUCCIÓN DO 27 DE ABRIL DE 2020, DA DIRECCIÓN XERAL DE EDUCACIÓN, FORMACIÓN PROFESIONAL E INNOVACIÓN EDUCATIVA PARA O DESENVOLVEMENTO DO TERCEIRO TRIMESTRE DO CURSO ACADÉMICO 2019/20, NOS CENTROS DOCENTES DA COMUNIDADE AUTÓNOMA DE GALICIA.

ÍNDICE

- 1. Estándares de aprendizaxe e competencias imprescindibles.**
- 2. Avaliación e cualificación.**
- 3. Metodoloxía e actividades do 3º trimestre (recuperación, reforzo, repaso, e no seu caso ampliación)**
- 4. Información e publicidade.**
- 5. Estándares de aprendizaxe e competencias de ampliación (3º avaliación)**
- 6. Anexo atención á diversidade**

1. Estándares de aprendizaxe e competencias imprescindibles

Estándar de aprendizaxe	Mínimos esixibles
1ª AVALIACIÓN	
XHB3.1.1. Identifica elementos materiais, culturais ou ideolóxicos que son herdanza do pasado.	<ul style="list-style-type: none"> Utiliza internet e outras ferramentas para obter información sobre distintos elementos que herdamos da Idade Media
XHB3.3.1. Ordena temporalmente algúns feitos históricos e outros feitos salientables, utilizando para iso as nocións básicas de sucesión, duración e simultaneidade	<ul style="list-style-type: none"> Ordena cronoloxicamente atendendo a criterios de sucesión histórica os principais acontecementos medievais, indicando a posible simultaneidade e duración deles.
XHB3.3.2. Realiza diversos tipos de eixes cronolóxicos e mapas históricos.	<ul style="list-style-type: none"> Elabora eixes cronolóxicos onde aparezan os principais feitos e personaxes dese período histórico. Interpreta mapas históricos que previamente elaborou
XHB3.4.1. Entende que varias culturas convivían á vez en diferentes enclaves xeográficos.	<ul style="list-style-type: none"> Entende a coexistencia de varias culturas en diferentes espazos xeográficos.
XHB3.5.1. Utiliza o vocabulario histórico e artístico imprescindible para cada época.	<ul style="list-style-type: none"> Utiliza o vocabulario histórico e artístico de forma correcta, atendendo ó seu contexto
XHB3.7.1. Compara as formas de vida (en diversos aspectos) do Imperio Romano coas dos reinos xermánicos	<ul style="list-style-type: none"> Diferenza o Imperio Bizantino cos reinos xermánicos en Occidente.
2ª AVALIACIÓN	
XHB3.8.1. Caracteriza a sociedade feudal e as relacións entre señores e campesiños.	<ul style="list-style-type: none"> Entende as relacións de dependencia do vasalaxe. Coñece as características dos distintos grupos da sociedade feudal.
XHB3.9.1. Comprende as orixes do Islam e o seu alcance posterior.	<ul style="list-style-type: none"> Explica a formación do Islam e as súas repercusións históricas.
XHB3.10.2. Explica a importancia do Camiño de Santiago.	<ul style="list-style-type: none"> Entende o Camiño de Santiago como unha vía de transmisión cultural europea.
XHB3.11.1. Comprende o impacto dunha crise demográfica e económica nas sociedades medievais europeas.	<ul style="list-style-type: none"> Explica as consecuencias que trouxeron as crises baixomedievais na sociedade europea.

XHB3.12.1. Describe as características da arte románica, gótica e islámica.

- Utiliza correctamente o vocabulario artístico coa explicación de obras artísticas.
- Diferenza as características destacadas das artes románicas e islámica.

2. Avaliación e cualificación	
Avaliación	<p>Procedementos: O alumnado será avaliado mediante <u>procedementos escritos</u> (actividades de repaso, recuperación ou ampliación a partir de traballos de investigación ou boletíns de exercicios).</p> <p>Instrumentos: En todos os procedementos anteriormente citados, utilizarase como instrumento avaliador <u>unha rúbrica</u> na que se terá en conta a corrección dos contidos (60 % da nota), a forma de expresión (20 %), a calidade da presentación (10 %) e a ortografía (10 %).</p>
Cualificación final	<p>Indicar o procedemento para obter a cualificación final de curso: <u>No caso do alumnado que adquiriu as aprendizaxes e competencias imprescindibles nos dous primeiros trimestres do curso, a presentación das actividades de repaso ou ampliación propostas polo departamento suporá o 20 % da cualificación do terceiro trimestre, mentres que o 80 % restante será o resultado de obter a media das notas obtidas nas devanditas actividades.</u> A <u>cualificación final</u> será o resultado de sumarlle á nota media obtida nos dous primeiros trimestres ata un 20 % -2 puntos- como máximo da cualificación obtida polas actividades realizadas no terceiro trimestre tendo en conta que a avaliación destas actividades realizadas na fase non presencial so poderá ter valor positivo para a cualificación do alumnado e, polo tanto, non poderá en ningún caso provocar unha diminución nas cualificacións obtidas nas avaliacións dos trimestres anteriores.</p> <p><u>No caso do alumnado Bacharelato que non adquiriu as aprendizaxes e competencias imprescindibles nos dous primeiros trimestres do curso, a cualificación do terceiro trimestre</u> será o resultado de calcular a media das notas obtidas en cada unha das actividades de recuperación propostas polo departamento.</p> <p>A <u>cualificación final</u> obtida por este alumnado será o resultado da media ponderada entre a nota global que o alumnado sacou no conxunto das actividades do terceiro trimestre, e as notas globais de cada un dos dous anteriores trimestres na proporción de 25% para cada unha das avaliacións previas e do 50 % para o terceiro trimestre.</p> <p>En calquera caso todo o alumnado que acade a cualificación de 5 nas actividades de recuperación propostas no último trimestre considerarase que superou os mínimos esixibles da materia aínda que a media ponderada coas outras avaliacións non alcanzase a cualificación de 5.</p>

<p>Proba extraordinaria de setembro</p>	<p>Realizarase na data marcada pola Xefatura de Estudos sendo unicamente avaliable a materia impartida durante os dous primeiros trimestres do curso.</p> <p>O alumnado que en xuño non adquirise as aprendizaxes e competencias imprescindibles para superar o curso, terá que realizar durante o verán actividades de recuperación que se lle proporcionará tras a avaliación final de xuño a través da aula virtual do instituto.</p>
<p>Alumnado de materia pendente 1º ESO</p>	<p>Criterios de avaliación:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Distingue mediante exemplos os diferentes tipos de mapas. • Diferenza os conceptos de escala grande e pequena • Diferenza os conceptos de latitude e lonxitude e relaciónaos respectivamente cos de paralelo e meridiano • Realiza a procura dun punto no planisferio, identifícao e describe a súa situación no hemisferio correspondente. • Localiza nun planisferio os océanos e os continentes, • Identifica a partir de imaxes as principais formas de relevo continental, costeiro e submarino. • Localiza e sitúa nun mapa físico de cada continente as principais formas de relevo continental e costeiro, mares, ríos e lagos • Diferenza os conceptos de augas continentais e mariñas e recoñece as características e os elementos que as constitúen. • Analiza a información e describe os factores que afectan á temperatura e ás precipitacións, a presión atmosférica e o vento, e relaciónaos cos conceptos de tempo e clima. • Describe e analiza as zonas climáticas, clasificándoas en zonas cálidas, zonas temperadas e zonas frías. • Ordena feitos e datas, indicando a que século pertencen. • Distingue a cronoloxía das distintas etapas da prehistoria. • Identifica, compara e explica as características básicas da vida no Paleolítico • Identifica as características básicas da vida no Neolítico sinalando as diferenzas coa do Paleolítico • Recoñece os trazos característicos da idade dos Metais: os primeiros utensilios de metal, a aparición do megalitismo. • Identifica obxectos dos primeiros ritos relixiosos; recoñece as funcións da Venus, no Paleolítico • Coñece e describe as formas de organización socio-económica e política de Mesopotamia e de Exipto. • Identifica os principais exemplos das construcións exipcia e mesopotámica • Utiliza o vocabulario histórico e artístico da época da Antiga Grecia. • Coñece e describe as características fundamentais da democracia grega, sinalando algunhas das diferenzas coas democracias actuais. • Localiza nun mapa histórico as colonias gregas do Mediterráneo.

	<p>Criterios de cualificación: A cualificación final das materias pendentes será o resultado da media resultante das notas obtidas nos dous boletíns de actividades.</p> <p>Ao alumnado que teña aprobado unha parte da materia pendente con anterioridade á declaración do estado de alarma, respectaráselle dito aprobado e só terá que realizar o traballo correspondente á parte suspensa. A cualificación obtida nesta parte faralle media coa nota do parcial aprobado para obter a cualificación final.</p>
	<p>Procedementos e instrumentos de avaliación: O alumnado con materias pendentes será avaliado a partir de <u>procedementos escritos</u> (boletíns con actividades de recuperación da materia a recuperar) que constarán de exercicios de relación ou comparación entre conceptos, elaboración de mapas conceptuais e esquemas, recoñecemento de personaxes históricos, definicións de conceptos históricos fundamentais, elaboración de gráficos como climogramas etc.</p> <p>Estas actividades agruparanse agrupados en dous bloques que o alumnado deberá <u>entregar debidamente resoltos antes do 30 de maio de 2020</u></p> <p>O instrumento avaliador será <u>unha rúbrica</u> na que se terá en conta a corrección dos contidos (60 % da nota), a forma de expresión (20 %), a calidade da presentación (10 %) e a existencia ou non de erros ortográficos (10 %)</p>

3. Metodoloxía e actividades do 3º trimestre (recuperación, repaso, reforzo, e no seu caso, ampliación)	
Actividades	<p>As actividades propostas incluídas nos procedementos de avaliación poden ser:</p> <ul style="list-style-type: none"> - De recuperación dos primeiros dous trimestres para o alumnado que non adquiriu as aprendizaxes e competencias imprescindibles nestes trimestres - De repaso dos dous primeiros trimestres, ou ampliación de materia nova para o alumnado que adquiriu as aprendizaxes e competencias imprescindibles nestes trimestres <p>Todas elas basearanse na elaboración de traballos de investigación, resolución de textos e mapas históricos, guiados, exercicios de relación ou comparación entre conceptos, elaboración de mapas conceptuais e esquemas, recoñecemento de personaxes históricos e definicións de conceptos históricos fundamentais, visión de documentais con preguntas; no caso das tarefas de ampliación, incluíranse ademais exercicios sobre mapas xeográficos, elaboración de gráficos como pirámides de poboación etc.</p>
Metodoloxía (alumnado con conectividade e sen conectividade)	<p>O alumnado deberá resolver as actividades propostas polo departamento na aula virtual do Instituto e presentalas na mesma ou a través do correo electrónico, nos prazos estipulados.</p> <p>Ademais, levarase a cabo semanalmente unha conexión de videoconferencia para consulta e explicación de dúbidas ou corrección de actividades.</p> <p>Aqueles alumn@s que , por diversos motivos, non cheguen a conectarse, poderán contactar a través do correo electrónico.</p>
Materiais e recursos	<p>O alumnado para a resolución das actividades propostas poderá contar co libro de texto, os apuntes tomados en clase durante os dous primeiros trimestres ou os enlaces a diferentes páxinas web propostas polo profesorado.</p>

4. Información e publicidade	
Información ao alumnado e ás familias	A información das tarefas a realizar a partir de varios medios: <ul style="list-style-type: none"> - O aviso ás familias tras a publicación deste plan na páxina web a través de ABALAR por parte do titor/a de cada grupo - A aula virtual do instituto onde o alumnado pode acceder ás tarefas nos cursos de Historia ou de pendentes de Xeografía e Historia - A información desas actividades enviada ao alumnado a través de correo electrónico por parte do profesorado.
Publicidade	Semanalmente a Dirección do instituto publica o Plan de traballo do departamento na páxina web do instituto

5. Estándares de aprendizaxe e competencias de ampliación (3ª avaliación)

Estándar de aprendizaxe	Mínimos esixibles
XHB3.9.2. Explica a importancia de Al-Andalus na Idade Media.	<ul style="list-style-type: none"> Describe as características da cultura de Al-Andalus na península Ibérica. Valora as aportacións culturais e económicas de Al-Andalus na Península Ibérica.
XHB3.10.1. Interpreta mapas que describen os procesos de conquista e repoboación cristiás na Península Ibérica.	<ul style="list-style-type: none"> Interpreta mapas onde se observe a evolución da Reconquista e a repoboación dos territorios conquistados. Compara a evolución dos distintos reinos cristiás ó longo do proceso reconquistador.
XHB3.12.1. Describe as características da arte románica, gótica e islámica.	<ul style="list-style-type: none"> Diferenza as características destacadas das artes góticas e islámica.
HB1.3.1. Sitúa nun mapa físico as principais unidades do relevo español.	<ul style="list-style-type: none"> Sitúa nun mapa físico as principais unidades do relevo español
XHB1.4.1. Sitúa nun mapa físico as principais unidades do relevo galego	<ul style="list-style-type: none"> Identifica nun mapa físico de Galicia as súas principais unidades do relevo.
XHB2.1.1. Localiza no mapa mundial os continentes e as áreas máis densamente poboadas	<ul style="list-style-type: none"> Localiza no mapa mundial os continentes e as áreas máis densamente poboadas
XHB2.1.2. Explica o impacto das ondas migratorias nos países de orixe e nos de acollemento.	<ul style="list-style-type: none"> Interpreta as consecuencias dos movementos migratorios nos países de orixe e nos de chegada.
XHB2.8.2. Elabora gráficos de distinto tipo (lineais, de barra e de sectores) en soportes virtuais ou analóxicos, que reflectan información económica e demográfica de países ou áreas xeográficas a partir dos datos elixidos.	<ul style="list-style-type: none"> Elabora gráficos de distinto tipo (lineais, de barra e de sectores) en soportes virtuais ou analóxicos, que reflectan información económica e demográfica de países ou áreas xeográficas a partir dos datos elixidos.

6. Anexo atención á diversidade

<p>Proposta do departamento de orientación para a modificación das programacións en relación á atención á diversidade</p>	<p>O profesorado terá que adaptar as medidas de atención á diversidade tendo en conta as instrucións da Consellería de Educación sobre o desenvolvemento do terceiro trimestre do curso 2019/2020. A este respecto facemos as seguintes consideracións:</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ É necesaria a adaptación da programación individual das ACI en colaboración co Departamento de Orientación. Isto pode implicar cambios no modelo de atención directa, sendo moi relevante a figura da mestra especialista en Pedagogía Terapéutica. ✓ O alumnado que estaba a recibir reforzo educativo na aula ordinaria, poderá necesitar una modificación na tipoloxía do reforzo dependendo das necesidades amosadas antes e durante o ensino telemático. ✓ Algunhas das modificacións que se poden aplicar son: <ul style="list-style-type: none"> - Adaptación das probas de avaliación (traballos, exames...) - Sesións individuais ou en pequeno grupo - Secuenciación dos estándares traballados en partes máis pequenas - Mantemento das cualificacións parciais de temas ou avaliacións de cara á proba extraordinaria de setembro e ao curso 2020/2021 ✓ Dada a necesaria individualización das medidas aplicadas, cada familia e alumno/a será informada de modo persoal ✓ Dentro da avaliación continua deste terceiro trimestre, cando o profesorado detecte alumnado con dificultades para seguir o proceso de ensino aprendizaxe, comunicarllo ao Departamento de Orientación e establecerán as medidas a adoptar
--	---

XUNTA DE GALICIA
CONSELLERÍA DE EDUCACIÓN
E ORDENACIÓN UNIVERSITARIA

Camión Real s/n
15570 Narón (A Coruña)
Tlf.: 881.938.159 Fax: 81.938.170
e-mail: ies.terra.trasancos@edu.xunta.es
web: www.edu.xunta.es/centros/iesterratrasancos

ADAPTACIÓN DA PROGRAMACIÓN DIDÁCTICA. CURSO 2019-20

CENTRO: IES "TERRA DE TRASANCOS"
CURSO: 3º ESO
MATERIA: XEOGRAFÍA E HISTORIA
DEPARTAMENTO: XEOGRAFÍA E HISTORIA
DATA: MAIO 2020

INSTRUCCIÓN DO 27 DE ABRIL DE 2020, DA DIRECCIÓN XERAL DE EDUCACIÓN, FORMACIÓN PROFESIONAL E INNOVACIÓN EDUCATIVA PARA O DESENVOLVEMENTO DO TERCEIRO TRIMESTRE DO CURSO ACADÉMICO 2019/20, NOS CENTROS DOCENTES DA COMUNIDADE AUTÓNOMA DE GALICIA.

ÍNDICE

- 1. Estándares de aprendizaxe e competencias imprescindibles.**
- 2. Avaliación e cualificación.**
- 3. Metodoloxía e actividades do 3º trimestre (recuperación, reforzo, repaso, e no seu caso ampliación)**
- 4. Información e publicidade.**
- 5. Estándares de aprendizaxe e competencias de ampliación (3º avaliación)**
- 6. Anexo atención á diversidade**

1. Estándares de aprendizaxe e competencias imprescindibles

Estándar de aprendizaxe	Mínimos esixibles
1ª AVALIACIÓN	
XB1.1.1. Clasifica e distingue tipos de mapas e imaxes satélite.	<ul style="list-style-type: none"> • Observa e comprende os datos reflectidos en distintos tipos de mapas para estudar a xeografía.
XB1.1.2. Localiza espazos xeográficos e lugares nun mapa utilizando datos de coordenadas xeográficas	<ul style="list-style-type: none"> • Localiza un lugar no mapa, segundo as súas coordenadas xeográficas.
XB1.1.3. Coñece e interpreta os tipos de mapas temáticos.	<ul style="list-style-type: none"> • Observa e comprende os datos reflectidos en distintos tipos de mapas para estudar a xeografía.
XB2.1.1. Distingue nun mapa político a distribución territorial de España : comunidades autónomas, capitais, provincias e illas.	<ul style="list-style-type: none"> • Analiza datos estatísticos sobre España. • Interpreta un gráfico da estrutura territorial do Estado español. • Clasifica o Estado español segundo a súa organización territorial. • Distingue nun mapa político a distribución territorial de España : comunidades autónomas, capitais, provincias e illas.
XB2.13.2. Sinala áreas de conflito bélico no mapamundi e relaciónaas con factores económicos	<ul style="list-style-type: none"> • Recoñece os elementos e funcións dun Estado • Clasifica os distintos tipos de Estado • Enumera os elementos e funcións do estado de benestar • Distingue os obxectivos da ONU a través das funcións dos seus organismos especializados. • Coñece as funcións da U.E e os seus principais órganos • Traza un eixe cronolóxico onde recolla os acontecementos destacados da U.E • Recoñece nun mapa os países que forman a U.E

2ª AVALIACIÓN

<p>B2.3.1. Diferenza os diversos sectores económicos europeos.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Recoñece os trazos que definen a actividade económica (axentes económicos e factores produtivos), as súas fases e os sectores económicos. • Clasifica diferentes actividades económicas nos sectores económicos correspondentes.
<p>XHB2.4.1. Diferenza aspectos concretos e a súa interrelación dentro dun sistema económico.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Diferenza os trazos que caracterizan aos distintos sistemas económicos • Entende os trazos que caracterizan ao proceso de globalización económica • Analiza os factores que impulsan o proceso de globalización e as consecuencias que esta produce • Explica os contrastes entre os países desenvolvidos e os emerxentes
<p>XHB2.2.1. Compara a poboación activa de cada sector en diversos países e analiza o grao de desenvolvemento que amosan estes datos.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Explica a situación actual do sector primario en canto a poboación activa, produtividade e peso económico.
<p>XHB2.3.1. Diferenza os sectores económicos europeos.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Coñece a situación da agricultura actual e as principais políticas empregadas no sector
<p>XHB2.4.1. Diferenza aspectos concretos e a súa interrelación dentro dun sistema económico.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Diferenza aspectos concretos das paisaxes agrarias, dos cultivos e das técnicas agrícolas e a súa interrelación dentro dun sistema económico. • Describe as distintas paisaxes agrarias través de fotografías aéreas
<p>XHB2.6.1. Sitúano mapa as principais zonas agrarias no mundo</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Interpreta mapas dos usos do solo agrario, nos que sitúa e enumera os principais cultivos que predominan nas distintas zonas do mundo.
<p>XHB2.7.1. Procura información sobre a sobre explotación dos caladoiros de pesca, utilizando recursos impresos e dixitais.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Describe os tipos de pesca e reflexiona sobre as consecuencias da sobre explotación. • Recoñece as áreas pesqueiras mundiais nun mapa .

	<ul style="list-style-type: none"> • Valora os caladoiros como unha fonte de alimentos que hai que protexer
XHB2.2.1. Compara a poboación activa de cada sector en diversos países e analiza o grao de desenvolvemento que amosan estes datos.	<ul style="list-style-type: none"> • Interpreta imaxes e gráficos sobre a poboación activa de cada sector en diversos países, analizando os datos sobre multinacionais e sobre labores que se realizan en países desenvolvidos
XHB2.8.1. Localiza nun mapa os países máis industrializados do mundo, a través de lendas e símbolos adecuados.	<ul style="list-style-type: none"> • Diferenza as fases do proceso de industrialización nun eixe cronolóxico • Establece os factores da localización industrial • Interpreta un mapa coa nova localización industrial. • Analiza os trazos que caracterizan ao actual sistema industrial • Analiza unha paisaxe industrial a partir dunha fotografía
B2.9.1. Traza sobre un mapamundi o itinerario que segue un produto agrario e outro gandeiro desde a súa colleita ata o seu consumo en zonas afastadas, e extrae conclusións.	<ul style="list-style-type: none"> • Identifica os elementos do transporte. • Valora as vantaxes e inconvenientes dos medios de transporte
XHB2.10.1. Define os indicadores que miden os intercambios económicos dun país.	<ul style="list-style-type: none"> • Describe a evolución e do comercio a nivel internacional, utilizando mapas temáticos e gráficos
B2.5. Entender a idea de desenvolvemento sustentable e as súas implicacións.	<ul style="list-style-type: none"> • Recoñece as funcións das principais organizacións comerciais.

2. Avaliación e cualificación	
Avaliación	<p>Procedementos: O alumnado será avaliado mediante <u>procedementos escritos</u> (actividades de repaso, recuperación ou ampliación a partir de traballos de investigación ou boletíns de exercicios).</p> <p>Instrumentos: En todos os procedementos anteriormente citados, utilizarase como instrumento avaliador <u>unha rúbrica</u> na que se terá en conta a corrección dos contidos (60 % da nota), a forma de expresión (20 %), a calidade da presentación (10 %) e a ortografía (10 %).</p>
Cualificación final	<p>Indicar o procedemento para obter a cualificación final de curso: <u>No caso do alumnado que adquiriu as aprendizaxes e competencias imprescindibles nos dous primeiros trimestres do curso, a presentación das actividades de repaso ou ampliación propostas polo departamento suporá o 20 % da cualificación do terceiro trimestre, mentres que o 80 % restante será o resultado de obter a media das notas obtidas nas devanditas actividades.</u> <u>A cualificación final</u> será o resultado de sumarlle á nota media obtida nos dous primeiros trimestres ata un 20 % -2 puntos- como máximo da cualificación obtida polas actividades realizadas no terceiro trimestre tendo en conta que a avaliación destas actividades realizadas na fase non presencial so poderá ter valor positivo para a cualificación do alumnado e, polo tanto, non poderá en ningún caso provocar unha diminución nas cualificacións obtidas nas avaliacións dos trimestres anteriores.</p> <p><u>No caso do alumnado Bacharelato que non adquiriu as aprendizaxes e competencias imprescindibles nos dous primeiros trimestres do curso, a cualificación do terceiro trimestre</u> será o resultado de calcular a media das notas obtidas en cada unha das actividades de recuperación propostas polo departamento.</p> <p><u>A cualificación final</u> obtida por este alumnado será o resultado da media ponderada entre a nota global que o alumnado sacou no conxunto das actividades do terceiro trimestre, e as notas globais de cada un dos dous anteriores trimestres na proporción de 25% para cada unha das avaliacións previas e do 50 % para o terceiro trimestre.</p> <p>En calquera caso todo o alumnado que acade a cualificación de 5 nas actividades de recuperación propostas no último trimestre considerárase que superou os mínimos esixibles da materia aínda que a media ponderada coas outras avaliacións non alcanzase a cualificación de 5.</p>

<p>Proba extraordinaria de setembro</p>	<p>Realizarase na data marcada pola Xefatura de Estudos sendo unicamente avaliable a materia impartida durante os dous primeiros trimestres do curso.</p> <p>O alumnado que en xuño non adquirise as aprendizaxes e competencias imprescindibles para superar o curso, terá que realizar durante o verán actividades de recuperación que se lle proporcionará tras a avaliación final de xuño a través da aula virtual do instituto.</p>	
<p>Alumnado de materia pendente 2º ESO</p>	<p>Criterios de avaliación:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Identifica nun mapa físico de España as principais unidades de relevo. • Completa un mapa físico de España • Localiza no mapa mundial os continentes e as áreas máis densamente poboadas • Interpreta as consecuencias dos movementos migratorios nos países de orixe e nos de chegada. • Compara a pirámide de poboación de Galicia coa de España, explicando as diferenzas entre ambas • Realiza un gráfico con datos da evolución do crecemento da poboación urbana no mundo. • Ordena cronoloxicamente atendendo a criterios de sucesión histórica os principais acontecementos medievais, indicando a posible simultaneidade e duración deles. • Utiliza o vocabulario histórico e artístico de forma correcta, atendendo ó seu contexto • Diferenza o Imperio Bizantino cos reinos xermánicos en Occidente. • Entende as relacións de dependencia do vasalaxe. • Coñece as características dos distintos grupos da sociedade feudal. • Explica a formación do Islam e as súas repercusións históricas • Interpreta mapas onde se observe a evolución da Reconquista e a repoboación dos territorios conquistados. • Diferenza as características destacadas as artes románicas, góticas e islámica. <p>Criterios de cualificación: A cualificación final das materias pendentes será o resultado da media resultante das notas obtidas nos dous boletíns de actividades.</p> <p>Ao alumnado que teña aprobado unha parte da materia pendente con anterioridade á declaración do estado de alarma, respectaráselle dito aprobado e só terá que realizar o traballo correspondente á parte suspensa. A cualificación obtida nesta parte faralle media coa nota do parcial aprobado para obter a cualificación final.</p> <p>Procedementos e instrumentos de avaliación: O alumnado con materias pendentes será avaliado a partir de <u>procedementos escritos</u> (boletíns con actividades de recuperación da materia a recuperar) que constarán</p>	
<p>ADAPTACIÓN DA PROGRAMACIÓN DIDÁCTICA. CURSO 2019/2020</p>	<p>PÁXINA 7 DE 13</p>	<p>CENTRO: IES TERRA DE TRASANCOS CURSO: 3º ESO MATERIA: XEOGRAFÍA E HISTORIA</p>

	<p>de exercicios de relación ou comparación entre conceptos, elaboración de mapas conceptuais e esquemas, recoñecemento de personaxes históricos, definicións de conceptos históricos fundamentais, elaboración de gráficos como climogramas etc.</p> <p>Estas actividades agruparanse agrupados en dous bloques que o alumnado deberá <u>entregar debidamente resoltos antes do 30 de maio de 2020</u></p> <p>O instrumento avaliador será <u>unha rúbrica</u> na que se terá en conta a corrección dos contidos (60 % da nota), a forma de expresión (20 %), a calidade da presentación (10 %) e a existencia ou non de erros ortográficos (10 %)</p>
--	---

3. Metodoloxía e actividades do 3º trimestre (recuperación, repaso, reforzo, e no seu caso, ampliación)	
Actividades	<p>As actividades propostas incluídas nos procedementos de avaliación poden ser:</p> <ul style="list-style-type: none"> - De recuperación dos primeiros dous trimestres para o alumnado que non adquiriu as aprendizaxes e competencias imprescindibles nestes trimestres - De repaso dos dous primeiros trimestres, ou ampliación de materia nova para o alumnado que adquiriu as aprendizaxes e competencias imprescindibles nestes trimestres <p>Todas elas basearanse na elaboración de traballos de investigación, resolución de textos e mapas históricos guiados, exercicios de relación ou comparación entre conceptos, elaboración de mapas conceptuais e esquemas, visión de algún documental; no caso das tarefas de ampliación incluirán ademais: recoñecemento de personaxes históricos e definicións de conceptos históricos e artísticos fundamentais, comentario de obras de arte, etc.</p>
Metodoloxía (alumnado con conectividade e sen conectividade)	<p>O alumnado deberá resolver as actividades propostas polo departamento na aula virtual do Instituto e presentalas na mesma ou a través de correo electrónico , nos prazos estipulados .</p> <p>Ademais, levarase a cabo semanalmente unha conexión de videoconferencia na plataforma Jitsi para consulta e explicación de dúbidas ou corrección de actividades. No caso do alumnado que non se conecte por diversos motivos, o medio de comunicación será o correo electrónico.</p>
Materiais e recursos	<p>O alumnado para a resolución das actividades propostas poderá contar co libro de texto, os apuntes tomados en clase durante os dous primeiros trimestres ou os enlaces a diferentes páxinas web propostas polo profesorado.</p>

4. Información e publicidade	
Información ao alumnado e ás familias	A información das tarefas a realizar a partir de varios medios: <ul style="list-style-type: none"> - O aviso ás familias tras a publicación deste plan na páxina web a través de ABALAR por parte do titor/a de cada grupo - A aula virtual do instituto onde o alumnado pode acceder ás tarefas nos cursos de Historia ou de pendentes de Xeografía e Historia - A información desas actividades enviada ao alumnado a través de correo electrónico por parte do profesorado.
Publicidade	Semanalmente a Dirección do instituto publica o Plan de traballo do departamento na páxina web do instituto

5. Estándares de aprendizaxe e competencias de ampliación (3ª avaliación)

Estándar de aprendizaxe	Mínimos esixibles
XHB3.2.2. Comprende que a historia non se pode escribir sen fontes, xa sexan restos materiais ou textuais.	<ul style="list-style-type: none"> Identifica e describe fontes escritas e non escritas, explicando a necesidade de fontes para escribir a historia.
XHB3.3.1. Ordena temporalmente algúns feitos históricos e outros feitos relevantes utilizando para iso as nocións básicas de sucesión, duración e simultaneidade.	<ul style="list-style-type: none"> Interpreta unha liña do tempo e responde preguntas sobre a información que reflicte, en referencia aos diferentes acontecementos históricos, distinguindo as etapas correspondentes ás épocas representadas.
XHB3.4.1. Entende que varias culturas convivían á vez en diferentes enclaves xeográficos.	<ul style="list-style-type: none"> Interpreta o mapa do mundo a comezos da Idade Moderna.
XHB3.5. Utiliza o vocabulario histórico e artístico con precisión, inseríndoo no contexto adecuado.	<ul style="list-style-type: none"> Utiliza o vocabulario histórico e artístico da Idade Moderna con precisión.
XHB3.6.1. Distingue modos de periodización histórica (Idade Moderna, Renacemento, Barroco, Absolutismo, etc.).	<ul style="list-style-type: none"> Identifica a Idade Moderna como unha nova era. Coñece e explica os acontecementos históricos máis significativos.
XHB3.11.1. Comprende os conceptos de cambio e continuidade en relación co reinado dos Reis Católicos.	<ul style="list-style-type: none"> Coñece e explica os principais acontecementos, en relación co reinado dos Reis Católicos. Describe as transformacións sociais e económicas da época.
XHB3.12.1. Explica as causas que conduciron á descuberta de América para Europa, a súa conquista e a súa colonización.	<ul style="list-style-type: none"> Comprende e explica as causas que conduciron ao descubrimento, conquista e colonización de América Describe o proxecto de Cristovo Colón. Sitúa nunha liña de tempo as principais exploracións de Portugal e Castela.
XHB3.1.1. Identifica elementos materiais, culturais ou ideolóxicos que son herdanza do pasado	<ul style="list-style-type: none"> Identifica o legado do Renacemento e a Reforma. Analiza de onde vén a división relixiosa actual.
XHB3.3.1. Ordena temporalmente algúns feitos históricos e outros feitos salientables, utilizando para iso as nocións básicas de sucesión, duración e simultaneidade.	<ul style="list-style-type: none"> Identifica, explica e ordena temporalmente algúns feitos históricos e outros feitos relevantes. É capaz de explicar os motivos da ruptura da Igrexa católica Establece as diferenzas e parecidos entre as distintas doutrinas protestantes e o catolicismo

<p>XHB3.5. Utilizar o vocabulario histórico e artístico con precisión, inseríndoo no contexto adecuado.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Utiliza o vocabulario histórico e artístico da Idade Moderna con precisión.
<p>XHB3.6.1. Distingue modos de periodización histórica (Idade Moderna, Renacemento, Barroco, Absolutismo, etc.).</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Distingue e explica diferentes trazos do Renacemento e do Humanismo.
<p>XHB3.7.1. Identifica trazos do Renacemento e do Humanismo na historia europea, a partir de fontes históricas de diversos</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Distingue e explica diferentes trazos do Renacemento e do Humanismo, utilizando diferentes tipos de fontes.
<p>XHB3.9.1. Analiza obras ,ou fragmentos delas, dalgúns autores desta época no seu contexto.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Identifica e analiza as obras cos artistas, humanistas e científicos correspondentes. • Explica obras realizadas polos grandes artistas do Renacemento
<p>XHB3.10.1. Distingue as características de réximes monárquicos autoritarios, parlamentarios e absolutos.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Interpreta mapas e elabora eixos cronolóxicos sobre os territorios herdados e os anexionados. • Analiza o mapa do Imperio español e explica a información que observa nel.

6. Anexo atención á diversidade

<p>Proposta do departamento de orientación para a modificación das programacións en relación á atención á diversidade</p>	<p>O profesorado terá que adaptar as medidas de atención á diversidade tendo en conta as instrucións da Consellería de Educación sobre o desenvolvemento do terceiro trimestre do curso 2019/2020. A este respecto facemos as seguintes consideracións:</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ É necesaria a adaptación da programación individual das ACI en colaboración co Departamento de Orientación. Isto pode implicar cambios no modelo de atención directa, sendo moi relevante a figura da mestra especialista en Pedagogía Terapéutica. ✓ O alumnado que estaba a recibir reforzo educativo na aula ordinaria, poderá necesitar una modificación na tipoloxía do reforzo dependendo das necesidades amosadas antes e durante o ensino telemático. ✓ Algunhas das modificacións que se poden aplicar son: <ul style="list-style-type: none"> - Adaptación das probas de avaliación (traballos, exames...) - Sesións individuais ou en pequeno grupo - Secuenciación dos estándares traballados en partes máis pequenas - Mantemento das cualificacións parciais de temas ou avaliacións de cara á proba extraordinaria de setembro e ao curso 2020/2021 ✓ Dada a necesaria individualización das medidas aplicadas, cada familia e alumno/a será informada de modo persoal ✓ Dentro da avaliación continua deste terceiro trimestre, cando o profesorado detecte alumnado con dificultades para seguir o proceso de ensino aprendizaxe, comunicarllo ao Departamento de Orientación e establecerán as medidas a adoptar
--	---

XUNTA DE GALICIA
CONSELLERÍA DE EDUCACIÓN
E ORDENACIÓN UNIVERSITARIA

Camión Real s/n
15570 Narón (A Coruña)
Tlf.: 881.938.159 Fax: 81.938.170
e-mail: ies.terra.trasancos@edu.xunta.es
web: www.edu.xunta.es/centros/iesterratrasancos

ADAPTACIÓN DA PROGRAMACIÓN DIDÁCTICA. CURSO 2019-20

CENTRO: IES "TERRA DE TRASANCOS"
CURSO: 4º ESO
MATERIA: HISTORIA
DEPARTAMENTO: XEOGRAFÍA E HISTORIA
DATA: MAIO 2020

INSTRUCCIÓN DO 27 DE ABRIL DE 2020, DA DIRECCIÓN XERAL DE EDUCACIÓN, FORMACIÓN PROFESIONAL E INNOVACIÓN EDUCATIVA PARA O DESENVOLVEMENTO DO TERCEIRO TRIMESTRE DO CURSO ACADÉMICO 2019/20, NOS CENTROS DOCENTES DA COMUNIDADE AUTÓNOMA DE GALICIA.

ÍNDICE

- 1. Estándares de aprendizaxe e competencias imprescindibles.**
- 2. Avaliación e cualificación.**
- 3. Metodoloxía e actividades do 3º trimestre (recuperación, reforzo, repaso, e no seu caso ampliación)**
- 4. Información e publicidade.**
- 5. Estándares de aprendizaxe e competencias de ampliación (3º avaliación)**
- 6. Anexo atención á diversidade**

1. Estándares de aprendizaxe e competencias imprescindibles

Estándar de aprendizaxe	Mínimos esixibles
1ª AVALIACIÓN	
XHB10.2.2. Realiza diversos tipos de eixes cronolóxicos e mapas históricos.	<ul style="list-style-type: none"> • Ordena acontecementos cronoloxicamente e sitúaos nunha liña do tempo.
XHB10.4.1. Utiliza con fluidez e precisión o vocabulario histórico e artístico necesario.	<ul style="list-style-type: none"> • Coñece o significado de termos históricos e artísticos e emprégaos axeitadamente.
XHB1.1.1. Establece, a través da análise de textos, a diferenza entre o Absolutismo e o Parlamentarismo.	<ul style="list-style-type: none"> • Analiza textos e interpreta esquemas relacionados con aspectos propios do absolutismo e o parlamentarismo.
XHB1.1.2. Distingue conceptos históricos como Antigo Réxime e Ilustración.	<ul style="list-style-type: none"> • Analiza, identifica e compara as características da sociedade e a economía do Antigo Réxime e da Ilustración. • Recoñece e describe os distintos sistemas de goberno dos comezos do século XVIII. • Identifica aos pensadores máis importantes do século XVIII e o seu pensamento.
XHB2.1.1. Sopesa as razóns dos revolucionarios para actuar como o fixeron.	<ul style="list-style-type: none"> • Comprende as causas e as consecuencias das revolucións da primeira metade do século XIX e valora o legado das revolucións e dos nacionalismos
XHB2.2.1. Redacta unha narrativa sintética cos principais feitos dalgunha das revolucións burguesas da primeira metade do século XIX, acudindo a explicacións causais, e sinala os proles e os contras	<ul style="list-style-type: none"> • Explica as distintas fases da unificación de Italia interpretando mapas históricos. • Explica as distintas fases da unificación de Alemaña interpretando mapas históricos.
XHB2.2.2. Redacta unha narrativa sintética cos principais feitos dalgunha das revolucións burguesas do século XVIII, acudindo a explicacións causais, e indica os proles e os contras.	<ul style="list-style-type: none"> • Explica por escrito os principais feitos e datos xeográficos da Revolución americana. • Explica por escrito as etapas da Revolución francesa, a súa duración e os sucesos que destacaron en cada unha.
XHB3.2.2. Compara o proceso de industrialización en Inglaterra e nos países nórdicos.	<ul style="list-style-type: none"> • Estuda os trazos que definen á Primeira Revolución Industrial en Gran Bretaña

XHB3.5.1. Elabora un eixe cronolóxico, diacrónico e sincrónico, cos principais avances científicos e tecnolóxicos do século XIX.	<ul style="list-style-type: none"> • Analiza un eixe cronolóxico cos avances técnicos que caracterizan á época das revolucións industriais.
---	--

2ª AVALIACIÓN

XHB3.3.1. Explica a situación laboral feminina e infantil nas cidades industriais.	<ul style="list-style-type: none"> • Analiza textos e imaxes que describen as condicións de traballo das mulleres e dos nenos nas cidades industriais do século XIX e principios do XX. • Recoñece e diferenza as teorías marxistas respecto das anarquistas
XHB10.1.3. Compara (nun aspecto ou en varios) as revolucións industriais do século XIX coa revolución tecnolóxica de finais do século XX e principio do XXI	<ul style="list-style-type: none"> • Compara en que se parece e en que se diferenza a sociedade do tempo da Revolución Industrial á dos nosos días.
XHB4.1.1. Explica razoadamente que o concepto imperialismo reflicte unha realidade que influirá na xeopolítica mundial e nas relacións económicas transnacionais.	<ul style="list-style-type: none"> • Comprende que é o Imperialismo e explica como influíu na política mundial e nas relacións internacionais. • Comprende os factores que impulsaron o fenómeno imperialista
XHB4.2.1. Sabe recoñecer cadeas e interconexións causais entre colonialismo, imperialismo e a Gran Guerra de 1914.	<ul style="list-style-type: none"> • Entende as consecuencias que o imperialismo provocou nos territorios colonizados
XHB4.3.1. Diferenza os acontecementos dos procesos nunha explicación histórica, da Primeira Guerra Mundial.	<ul style="list-style-type: none"> • Coñece os principais acontecementos da Gran Guerra, a súa relación coa Revolución rusa e as consecuencias do tratados de Versalles.
XHB4.3.2. Analiza o novo mapa político de Europa.	<ul style="list-style-type: none"> • Analiza e explica o mapa político de Europa despois da Primeira Guerra Mundial.

2. Avaliación e cualificación	
Avaliación	<p>Procedementos: O alumnado será avaliado mediante <u>procedementos escritos</u> (actividades de repaso, recuperación ou ampliación a partir de traballos de investigación ou boletíns de exercicios).</p> <p>Instrumentos: En todos os procedementos anteriormente citados, utilizarase como instrumento avaliador <u>unha rúbrica</u> na que se terá en conta a corrección dos contidos (60 % da nota), a forma de expresión (20 %), a calidade da presentación (10 %) e a ortografía (10 %).</p>
Cualificación final	<p>Indicar o procedemento para obter a cualificación final de curso: <u>No caso do alumnado que adquiriu as aprendizaxes e competencias imprescindibles nos dous primeiros trimestres do curso, a presentación das actividades de ampliación baseadas en preguntas de comprensión sobre os temas non desenvolvidos na clase suporá o 20 % da cualificación do terceiro trimestre, mentres que o 80 % restante será o resultado de obter a media das notas obtidas nas dúas probas de repaso realizadas telematicamente sobre as devanditas actividades.</u> A <u>cualificación final</u> será o resultado de sumarlle á nota media obtida nos dous primeiros trimestres ata un 20 % -2 puntos- como máximo da cualificación obtida polas actividades realizadas no terceiro trimestre tendo en conta que a avaliación destas actividades realizadas na fase non presencial so poderá ter valor positivo para a cualificación do alumnado e, polo tanto, non poderá en ningún caso provocar unha diminución nas cualificacións obtidas nas avaliacións dos trimestres anteriores.</p> <p><u>No caso do alumnado Bacharelato que non adquiriu as aprendizaxes e competencias imprescindibles nos dous primeiros trimestres do curso, a cualificación do terceiro trimestre</u> será o resultado de calcular a media das notas obtidas en cada unha das actividades de recuperación propostas polo departamento.</p> <p>A <u>cualificación final</u> obtida por este alumnado será o resultado da media ponderada entre a nota global que o alumnado sacou no conxunto das actividades do terceiro trimestre, e as notas globais de cada un dos dous anteriores trimestres na proporción de 25% para cada unha das avaliacións previas e do 50 % para o terceiro trimestre.</p>

	<p>En calquera caso todo o alumnado que acade a cualificación de 5 nas actividades de recuperación propostas no último trimestre considerarase que superou os mínimos esixibles da materia aínda que a media ponderada coas outras avaliacións non alcanzase a cualificación de 5.</p>
<p>Proba extraordinaria de setembro</p>	<p>Realizarse na data marcada pola Xefatura de Estudos sendo unicamente avaliable a materia impartida durante os dous primeiros trimestres do curso.</p> <p>O alumnado que en xuño non adquirise as aprendizaxes e competencias imprescindibles para superar o curso, terá que realizar durante o verán actividades de recuperación que se lle proporcionará tras a avaliación final de xuño a través da aula virtual do instituto.</p>
<p>Alumnado de materia pendente 3º ESO</p>	<p>Criterios de avaliación:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Distingue nun mapa político a distribución territorial de España: comunidades autónomas e provincias • Recoñece os elementos e funcións dun Estado • Clasifica os distintos tipos de Estado • Enumera os elementos e funcións do Estado de benestar • Distingue os obxectivos da ONU a través das funcións dos seus organismos especializados. • Recoñece nun mapa os países que forman a U.E • Recoñece os trazos que definen a actividade económica (axentes económicos e factores produtivos), as súas fases e os sectores económicos. • Clasifica diferentes actividades económicas nos sectores económicos correspondentes. • Entende os trazos que caracterizan ao proceso de globalización económica • Coñece as características dos países emerxentes a partir da interpretación de gráficos e táboas. • Diferenza aspectos concretos das paisaxes agrarias, dos cultivos e das técnicas agrícolas e a súa interrelación dentro dun sistema económico • Diferenza os distintos tipos de gandaría. • Describe os tipos de pesca e reflexiona sobre as consecuencias da sobreexplotación. • Diferenza as fases do proceso de industrialización • Establece os factores da localización industrial • Analiza os trazos que caracterizan ao actual sistema industrial

- Localiza nun mapa as principais rutas do transporte mundial
- Enumera os bloques comerciais e os seus países membros.
- Valora o impacto do turismo na poboación, na economía e no medio natural.
- Comprende e explica as causas que conduciron ao descubrimento, conquista e colonización de América
- Describe o proxecto de Cristovo Colón.
- Identifica o legado do Renacemento e a Reforma.
- Analiza de onde vén a división relixiosa actual.
- Establece as diferenzas e parecidos entre as distintas doutrinas protestantes e o catolicismo
- Explica obras realizadas polos grandes artistas do Renacemento

Criterios de cualificación: A cualificación final das materias pendentes será o resultado da media resultante das notas obtidas nos dous boletíns de actividades.

Ao alumnado que teña aprobado unha parte da materia pendente con anterioridade á declaración do estado de alarma, respectaráselle dito aprobado e só terá que realizar o traballo correspondente á parte suspensa. A cualificación obtida nesta parte faralle media coa nota do parcial aprobado para obter a cualificación final.

Procedementos e instrumentos de avaliación: O alumnado con materias pendentes será avaliado a partir de procedementos escritos (boletíns con actividades de recuperación da materia a recuperar) que constarán de exercicios de relación ou comparación entre conceptos, elaboración de mapas conceptuais e esquemas, recoñecemento de personaxes históricos, definicións de conceptos históricos fundamentais, etc.

Estas actividades agruparanse agrupados en dous bloques que o alumnado deberá entregar debidamente resoltos antes do 30 de maio de 2020

O instrumento avaliador será unha rúbrica na que se terá en conta a corrección dos contidos (60 % da nota), a forma de expresión (20 %), a calidade da presentación (10 %) e a existencia ou non de erros ortográficos (10 %)

3. Metodoloxía e actividades do 3º trimestre (recuperación, repaso, reforzo, e no seu caso, ampliación)	
Actividades	<p>As actividades propostas incluídas nos procedementos de avaliación poden ser</p> <ul style="list-style-type: none"> - De recuperación dos primeiros dous trimestres para o alumnado que non adquiriu as aprendizaxes e competencias imprescindibles nestes trimestres - De repaso dos dous primeiros trimestres, ou ampliación de materia nova para o alumnado que adquiriu as aprendizaxes e competencias imprescindibles nestes trimestres <p>Todas elas basearanse na resolución de boletíns de exercicios nos que se incluírán textos e mapas históricos, guiados ou non, exercicios de relación ou comparación entre conceptos, elaboración de mapas conceptuais e esquemas, recoñecemento de personaxes históricos e definicións de conceptos históricos fundamentais, etc.</p>
Metodoloxía (alumnado con conectividade e sen conectividade)	<p>O alumnado deberá resolver as actividades propostas polo departamento na aula virtual do Instituto e presentalas na mesma ou a través de correo electrónico , nos prazos estipulados .</p> <p>Ademais, levarase a cabo semanalmente unha conexión de videoconferencia para consulta e explicación de dúbidas ou corrección de actividades.</p>
Materiais e recursos	<p>O alumnado para a resolución das actividades propostas poderá contar co libro de texto, os apuntes tomados en clase durante os dous primeiros trimestres ou os enlaces a diferentes páxinas web propostas polo profesorado.</p>

4. Información e publicidade	
Información ao alumnado e ás familias	A información das tarefas a realizar a partir de varios medios: <ul style="list-style-type: none"> - O aviso ás familias tras a publicación deste plan na páxina web a través de ABALAR por parte do titor/a de cada grupo - A aula virtual do instituto onde o alumando pode acceder ás tarefa nos cursos de Historia ou de pendentes de Xeografía e Historia - A información desas actividades enviada ao alumnado a través de correo electrónico por parte do profesorado.
Publicidade	Semanalmente a Dirección do instituto publica o Plan de traballo do departamento na páxina web do instituto

5. Estándares de aprendizaxe e competencias de ampliación (3ª avaliación)

Estándar de aprendizaxe	Mínimos esixibles
XHB4.4.1. Contrasta algunhas interpretacións do alcance da Revolución rusa na súa época e na actualidade.	<ul style="list-style-type: none"> Describe o sistema político stalinista Enumera as repúblicas que formaban a URSS en 1939.
XHB5.1.1. Analiza interpretacións diversas de fontes históricas e historiográficas de distinta procedencia.	<ul style="list-style-type: none"> Analiza textos, gráficos, mapas e liñas do tempo relacionados cos procesos máis importantes do período de entreguerras.
XHB5.1.2. Relaciona algunhas cuestións concretas do pasado co presente e as posibilidades do futuro, como o alcance das crises financeiras de 1929 e de 2008.	<ul style="list-style-type: none"> Estuda o alcance das crises financeiras de 1929
XHB5.1.3. Discute as circunstancias da loita polo sufraxio da muller.	<ul style="list-style-type: none"> Recoñece e valora a importancia dos movementos sufraxistas para a consecución do voto feminino e a igualdade das mulleres ante a lei.
XHB5.2.1. Explica diversos factores que fixeron posible o auxe do fascismo en Europa.	<ul style="list-style-type: none"> Analiza distintos factores que provocaron o auxe do fascismo en Europa no período de entreguerras. Explica os trazos que definen aos sistemas fascistas en contraposición aos sistemas democráticos
XHB6.4.1. Recoñece a significación do Holocausto na historia mundial.	<ul style="list-style-type: none"> Recoñece o Holocausto como o resultado dun sistema político autoritario e racista e apunta algunha medida para evitar estas situacións no futuro.
XHB10.2.2. Realiza diversos tipos de eixes cronolóxicos e mapas históricos.	<ul style="list-style-type: none"> Ordena acontecementos cronoloxicamente e sitúaos nunha liña do tempo.
XHB10.4.1. Utiliza con fluidez e precisión o vocabulario histórico e artístico necesario.	<ul style="list-style-type: none"> Coñece o significado de termos históricos e artísticos e emprégao axeitadamente.
XHB6.1.1. Recoñece a xerarquía causal (diferente importancia dunhas causas ou outras segundo as narrativas).	<ul style="list-style-type: none"> Recoñece os factores que provocaron o estalido da Segunda Guerra Mundial
XHB6.2.1. Sitúa nun mapa as fases do conflito.	<ul style="list-style-type: none"> Sitúa en varios mapas as distintas fases polas que pasou a Segunda Guerra Mundial
XHB6.2.3. Elabora unha narrativa explicativa das causas e as consecuencias da Segunda Guerra Mundial, a distintos niveis temporais e xeográficos.	<ul style="list-style-type: none"> Explica as consecuencias da Segunda Guerra Mundial e sitúaa no tempo e nos distintos lugares xeográficos.
B10.2.2. Realiza diversos tipos de eixes cronolóxicos e mapas históricos.	<ul style="list-style-type: none"> Ordena acontecementos cronoloxicamente e sitúaos nunha liña do tempo.

B6.2.1. Elabora unha narrativa explicativa das causas e as consecuencias da Segunda Guerra Mundial, a distintos niveis temporais e xeográficos.	<ul style="list-style-type: none"> • Vincula os factores impulsores da Guerra Fría co final da Segunda Guerra Mundial e a imposibilidade de cooperación dos aliados vencedores que dividiu o mundo en dous bloques antagónicos.
B6.4.1. Utilizando fontes históricas e historiográficas, explica algúns dos conflitos enmarcados na época da Guerra Fría.	<ul style="list-style-type: none"> • Utiliza textos, caricaturas e fotografías para explicar algúns dos conflitos que sucederon na época da Guerra Fría.
B10.2.2. Realiza diversos tipos de eixes cronolóxicos e mapas históricos.	<ul style="list-style-type: none"> • Ordena acontecementos da Guerra Fría cronoloxicamente e sitúaos nunha liña do tempo.

6. Anexo atención á diversidade

<p>Proposta do departamento de orientación para a modificación das programacións en relación á atención á diversidade</p>	<p>O profesorado terá que adaptar as medidas de atención á diversidade tendo en conta as instrucións da Consellería de Educación sobre o desenvolvemento do terceiro trimestre do curso 2019/2020. A este respecto facemos as seguintes consideracións:</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ É necesaria a adaptación da programación individual das ACI en colaboración co Departamento de Orientación. Isto pode implicar cambios no modelo de atención directa, sendo moi relevante a figura da mestra especialista en Pedagogía Terapéutica. ✓ O alumnado que estaba a recibir reforzo educativo na aula ordinaria, poderá necesitar una modificación na tipoloxía do reforzo dependendo das necesidades amosadas antes e durante o ensino telemático. ✓ Algunhas das modificacións que se poden aplicar son: <ul style="list-style-type: none"> - Adaptación das probas de avaliación (traballos, exames...) - Sesións individuais ou en pequeno grupo - Secuenciación dos estándares traballados en partes máis pequenas - Mantemento das cualificacións parciais de temas ou avaliacións de cara á proba extraordinaria de setembro e ao curso 2020/2021 ✓ Dada a necesaria individualización das medidas aplicadas, cada familia e alumno/a será informada de modo persoal ✓ Dentro da avaliación continua deste terceiro trimestre, cando o profesorado detecte alumnado con dificultades para seguir o proceso de ensino aprendizaxe, comunicarllo ao Departamento de Orientación e establecerán as medidas a adoptar
--	---

XUNTA DE GALICIA
CONSELLERÍA DE EDUCACIÓN
E ORDENACIÓN UNIVERSITARIA

Camíño Real s/n
15570 Narón (A Coruña)
Tlf.: 881.938.159 Fax: 81.938.170
e-mail: ies.terra.trasancos@edu.xunta.es
web: www.edu.xunta.es/centros/iesterratrasancos

ADAPTACIÓN DA PROGRAMACIÓN DIDÁCTICA. CURSO 2019-20

CENTRO: IES "TERRA DE TRASANCOS"
CURSO: 1º BACHARELATO
MATERIA: HISTORIA DO MUNDO CONTEMPORÁNEO
DEPARTAMENTO: XEOGRAFÍA E HISTORIA
DATA: MAIO 2020

Instrucións do 27 de abril de 2020, da Dirección Xeral de Educación, Formación Profesional e Innovación Educativa para o desenvolvemento do terceiro trimestre do curso académico 2019/20, nos centros docentes da Comunidade Autónoma de Galicia.

ÍNDICE

- 1. Estándares de aprendizaxe e competencias imprescindibles.**
- 2. Avaliación e cualificación.**
- 3. Metodoloxía e actividades do 3º trimestre (recuperación, reforzo, repaso, e no seu caso ampliación)**
- 4. Información e publicidade.**
- 5. Estándares de aprendizaxe e competencias de ampliación (3º avaliación)**

1. Estándares de aprendizaxe e competencias imprescindibles

Estándar de aprendizaxe	Mínimos esixibles
1ª AVALIACIÓN	
HMCB11-1.1 Recoñece que os acontecementos e os procesos ocorren ao longo do tempo e á vez no tempo (diacronía e sincronía)	<ul style="list-style-type: none"> Recoñece que os acontecementos e os procesos ocorreron ao longo do tempo e á vez no tempo (diacronía e sincronía)
HMCB11-2.1 Localiza e selecciona información escrita e gráfica salientable utilizando fontes primarias e secundarias, e analiza a súa credibilidade	<ul style="list-style-type: none"> Localiza e selecciona información escrita e gráfica salientable utilizando fontes primarias e secundarias, e analiza a súa credibilidade
HMCB11-3.1 Utiliza con fluidez e precisión o vocabulario histórico e artístico necesario.	<ul style="list-style-type: none"> Utiliza con fluidez e precisión o vocabulario histórico necesario.
HMCB1-1.1. Extrae os trazos do Antigo Réxime dun texto proposto que os conteña.	<ul style="list-style-type: none"> Analiza textos relacionados con aspectos propios do Antigo Réxime e extrae as súas propias conclusións.
HMCB1-1.2. Obtén e selecciona información escrita e gráfica relevante, utilizando fontes primarias ou secundarias, relativa ao Antigo Réxime.	<ul style="list-style-type: none"> Recompila, organiza e analiza información relevante sobre o Antigo Réxime para completar traballos, responder cuestións e expor dita información oralmente e/ou por escrito.
HMCB1-1.3. Clasifica os trazos do Antigo Réxime en aspectos demográficos, económicos, políticos, sociais e culturais.	<ul style="list-style-type: none"> Analiza a evolución da poboación a partir de gráficos. Identifica as características da sociedade estamental do Antigo Réxime. Recoñece as formas de ascender aos estamentos privilexiados.
HMCB1-2.1. Explica as transformacións do Antigo Réxime que afectan a economía, a poboación e a sociedade.	<ul style="list-style-type: none"> Identifica as diferenzas entre o <i>domestic system</i>, o sistema gremial e o sistema de manufacturas.
HMCB1-2.2. Analiza a evolución dos trazos do Antigo Réxime do século XVII e do século XVIII.	<ul style="list-style-type: none"> Diferenza as características do sistema político absolutista do século XVII e do Despotismo Ilustrado do século XVII.

<p>HMCB1-3.1. Describe as características do parlamentarismo inglés a partir de fontes históricas.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Describe as características do parlamentarismo inglés fronte ao absolutismo a partir das ideas de John Locke.
<p>HMCB1-4.1.Enumera e describe as ideas da Ilustración e as ideas do Liberalismo do comezo do século XIX.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Enumera as ideas da Ilustración fronte ás do absolutismo. • Recoñece as ideas políticas de Montesquieu e Rousseau como base do liberalismo político. • Identifica a <i>Enciclopedia</i> como a obra representativa do pensamento ilustrado.
<p>HMCB1-4.2.Establece as semellanzas e as diferenzas entre as ideas da Ilustración e o Liberalismo de comezos do século XIX.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Elabora un cadro comparativo no que se reflectan as semellanzas e as diferenzas entre o pensamento ilustrado do século XVIII e o pensamento liberal de inicios do século XIX
<p>HMCB2-1.1.Identifica as causas da Primeira Revolución Industrial.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Identifica a Revolución agrícola como factor desencadeante da Revolución Industrial. • Identifica as causas da Revolución Industrial. . • Recoñece a expansión demográfica e as grandes migracións como consecuencias sociais da Revolución Industrial.
<p>HMCB2-2.1 Explica razoadamente a evolución cara á II Revolución Industrial</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Analiza, identifica e explica os factores que favoreceron a II Revolución Industrial e as industrias que a fomentaron consultando diversas fontes.
<p>HMCB2-2.2.Analiza comparativa e esquematicamente as dúas Revolucións Industriais</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Elabora un cadro comparativo das fontes enerxéticas, sectores punteiros, tamaño das empresas, fontes de financiamento e novidades nos medios de transporte característicos das dúas revolucións industriais
<p>ICB2-3.2.Analiza aspectos que expliquen o desenvolvemento económico do sector industrial dos primeiros países industrializados, a partir de fontes historiográficas.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Identifica e explica os factores que favoreceron a Revolución Industrial en Gran Bretaña e as industrias que as fomentaron a partir da consulta de diversas fontes.

2ª AVALIACIÓN

<p>ICB2-4.1. Sinala os cambios sociais máis relevantes do século XIX asociándoos ao proceso da Revolución Industrial.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Recoñece a aparición dunha nova estrutura social como consecuencia da Revolución Industrial e a importancia que o proletariado tivo nela. • Identifica e describe as clases sociais da estrutura social. • Recoñece as formas de vida das elites sociais e da burguesía. • Identifica e describe os niveis de vida e as condicións de traballo da clase obreira.
<p>ICB2-5.1. Explica as causas e consecuencias das crises económicas e as súas posibles solucións a partir de fontes históricas.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Recoñece os trazos definitorios das teorías económicas xurdidas en relación coa Revolución Industrial (liberalismo económico e capitalismo) e identifica aos pensadores máis relevantes das mesmas.
<p>HMCB2-6.1. Compara as correntes de pensamento social da época da Revolución Industrial: socialismo utópico, socialismo científico e anarquismo.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Elabora un cadro comparativo das correntes de pensamento social da Revolución Industrial: socialismo utópico, socialismo científico e anarquismo.
<p>ICB2-6.2. Distingue e explica as características dos tipos de asociacionismo obreiro.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Distingue e explica as características, obxectivos e métodos de actuación dos principais tipos de asociacionismo obreiro: ludismo, sindicalismo, cartismo. • Identifica e compara as orixes, o desenvolvemento e a crise da I e II Internacional Socialista. • Valora o papel do internacionalismo no século XIX e o legado das Internacionais ao sindicalismo e ao socialismo actuais.
<p>ICB3-1.1. Realiza eixos cronolóxicos que inclúan diacronía e sincronía dos acontecementos da primeira metade do século XIX.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Realiza eixos cronolóxicos dos acontecementos da primeira metade do século XIX. • Identifica as diferenzas existentes entre os trazos característicos do liberalismo político e do absolutismo
<p>ICB3-2.1. Identifica xerarquías causais na guerra de independencia de Estados Unidos a partir de fontes historiográficas.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Identifica as orixes, as causas e as consecuencias da independencia dos Estados Unidos.
<p>ICB3-3.1. Explica as causas da Revolución francesa de 1789.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Explica os factores desencadeantes da Revolución francesa.

<p>ICB3-4.1. Identifica nun mapa histórico a extensión do Imperio Napoleónico.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Identifica nun mapa histórico a extensión do Imperio Napoleónico. • Analiza o sistema político imposto por Napoleón a partir de 1804.
<p>ICB3-5.1. Analiza as ideas defendidas e as conclusións do Congreso de Viena relacionándooas coas súas consecuencias.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Identifica os principais cambios territoriais en Europa tras o Congreso de Viena. • Analiza os principios defendidos e as conclusións do Congreso de Viena
<p>ICB4-1.1. Realiza un diagrama en que se expliquen as cadeas causais e os procesos dentro do período de finais do século XIX e comezos do XX.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Realiza un eixe cronolóxico cos acontecementos que tiveron lugar entre 1870 e 1914
<p>ICB4-3.3. Sabe recoñecer cadeas e interconexións causais entre colonialismo, imperialismo e a Gran Guerra de 1914.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Recoñece cadeas e interconexións causais entre colonialismo, imperialismo e a Gran Guerra de 1914.
<p>ICB4-4.1. Describe as alianzas dos países máis destacados durante a Paz Armada.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Recoñece os trazos característicos do período denominado Paz Armada • Identifica a Tripla Alianza e a Tripla Entente como exemplos dos resultados das relacións internacionais do período 1870-1914.
<p>ICB4-5.1. Identifica a partir de fontes históricas ou historiográficas as causas da I Guerra Mundial.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Identifica causas que propiciaron a I Guerra Mundial. • Explica a formación dos dous bloques de alianzas • Analiza a influencia das crises en Marrocos e nos Balcáns no estalido da I Guerra Mundial. • Identifica o atentado de Saraxevo como o detonante da guerra.
<p>ICB4-5.3. Analiza e explica as etapas da Gran Guerra a partir de mapas históricos.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Diferenza a guerra de movementos da guerra de posicións. • Recoñece a importancia que tivo a saída de Rusia da guerra no ano 1917 • Explica e valora a intervención de Estados Unidos na I Guerra Mundial.
<p>ICB4-5.4. Extrae conclusións de gráficos e imaxes sobre as consecuencias da I Guerra Mundial.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Extrae conclusións de gráficos e de imaxes sobre as consecuencias da I Guerra Mundial. • Analiza as repercusións demográficas, económicas e sociais da guerra. • Compara a repercusión da I Guerra Mundial sobre os distintos grupos sociais.

<p>ICB5-3.1. Explica os acordos dos Tratados de Paz da I Guerra Mundial e analiza as súas consecuencias a curto prazo.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Explica os acordos dos tratados de paz da I Guerra Mundial. • Analiza o papel dos vencedores e os vencidos na Conferencia de Paz de París. • Valora as repercusións políticas dos tratados de paz. • Analiza as consecuencias dos tratados de paz a través de mapas históricos.
<p>HMCB5-3.2. Analiza o papel que xoga a Sociedade de Nacións nas relacións internacionais, a partir de fontes históricas.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Describe o papel da Sociedade de Nacións nas relacións internacionais. • Explica as causas dos problemas territoriais da posguerra. • Analiza como afectou a guerra ás colonias.

2. Avaliación e cualificación	
Avaliación	<p>Procedementos: O alumnado será avaliado mediante <u>procedementos escritos</u> (actividades de repaso, recuperación ou ampliación a partir de traballos de investigación ou boletíns de exercicios).</p> <p>Instrumentos: En todos os procedementos anteriormente citados, utilizarase como instrumento avaliador <u>unha rúbrica</u> na que se terá en conta a corrección dos contidos (60 % da nota), a forma de expresión (20 %), a calidade da presentación (10 %) e a ortografía (10 %).</p>
Cualificación final	<p>Indicar o procedemento para obter a cualificación final de curso: <u>No caso do alumnado que adquiriu as aprendizaxes e competencias imprescindibles nos dous primeiros trimestres do curso, a presentación das actividades de repaso ou ampliación propostas polo departamento suporá o 20 % da cualificación do terceiro trimestre, mentres que o 80 % restante será o resultado de obter a media das notas obtidas nas devanditas actividades.</u> <u>A cualificación final</u> será o resultado de sumarlle á nota media obtida nos dous primeiros trimestres ata un 20 % -2 puntos- como máximo da cualificación obtida polas actividades realizadas no terceiro trimestre tendo en conta que a avaliación destas actividades realizadas na fase non presencial so poderá ter valor positivo para a cualificación do alumnado e, polo tanto, non poderá en ningún caso provocar unha diminución nas cualificacións obtidas nas avaliacións dos trimestres anteriores.</p> <p><u>No caso do alumnado que non adquiriu as aprendizaxes e competencias imprescindibles nos dous primeiros trimestres do curso, a cualificación do terceiro trimestre</u> será o resultado de calcular a media das notas obtidas en cada unha das actividades de recuperación propostas polo departamento.</p> <p><u>A cualificación final</u> obtida por este alumnado será o resultado da media ponderada entre a nota global que o alumnado sacou no conxunto das actividades do terceiro trimestre, e as notas globais de cada un dos dous anteriores trimestres na proporción de 25% para cada unha das avaliacións previas e do 50 % para o terceiro trimestre.</p> <p>En calquera caso todo o alumnado que acade a cualificación de 5 nas actividades de recuperación propostas no último trimestre considerarase que superou os mínimos esixibles da materia aínda que a media ponderada coas outras avaliacións non alcanzase a cualificación de 5.</p>

Proba extraordinaria de setembro	<p>Realizárase na data marcada pola Xefatura de Estudos sendo unicamente avaliable a materia impartida durante os dous primeiros trimestres do curso.</p> <p>O alumnado que en xuño non adquirise as aprendizaxes e competencias imprescindibles para superar o curso, terá que realizar durante o verán actividades de recuperación que se lle proporcionará tras a avaliación final de xuño a través da aula virtual do instituto.</p>
Alumnado de materia pendente	Criterios de avaliación:
	Criterios de cualificación:
	Procedementos e instrumentos de avaliación:

3. Metodoloxía e actividades do 3º trimestre (recuperación, repaso, reforzo, e no seu caso, ampliación)	
Actividades	<p>As actividades propostas incluídas nos procedementos de avaliación poden ser</p> <ul style="list-style-type: none"> - De recuperación dos primeiros dous trimestres para o alumnado que non adquiriu as aprendizaxes e competencias imprescindibles nestes trimestres - De repaso dos dous primeiros trimestres, ou ampliación de materia nova para o alumnado que adquiriu as aprendizaxes e competencias imprescindibles nestes trimestres <p>Todas elas basearanse na elaboración de traballos de investigación, comentario de textos e mapas históricos, guiados ou non, exercicios de relación ou comparación entre conceptos, elaboración de mapas conceptuais e esquemas, visión de documentais con actividades sobre eles, recoñecemento de personaxes históricos e definicións de conceptos históricos fundamentais, etc.</p>
Metodoloxía (alumnado con conectividade e sen conectividade)	<p>O alumnado deberá resolver as actividades propostas na aula virtual do Instituto e presentalas nos prazos estipulados, enviándoas á mesma aula ou a través de e-mail.</p> <p>Os contactos co alumnado efectuaranse en dúas sesións semanais a través da plataforma Jitsi de videoconferencia para consulta e explicación de dúbidas ou corrección de actividades. Tamén servirá o correo para estas cuestións, no caso d@s alumn@s que no se conecten por diversas razóns.</p>
Materiais e recursos	<p>O alumnado para a resolución das actividades propostas poderá contar co libro de texto, os apuntes tomados en clase durante os dous primeiros trimestres ou os enlaces a diferentes páxinas web propostas polo profesorado.</p>

4. Información e publicidade	
Información ao alumnado e ás familias	A información das tarefas a realizar a partir de varios medios: <ul style="list-style-type: none"> - O aviso ás familias tras a publicación deste plan na páxina web a través de ABALAR por parte do titor/a de cada grupo - A aula virtual do instituto onde o alumnado pode acceder ás tarefa nos cursos de Historia ou de pendentes de Xeografía e Historia - A información desas actividades enviada ao alumnado a través de correo electrónico por parte do profesorado.
Publicidade	Semanalmente a Dirección do instituto publica o Plan de traballo do departamento na páxina web do instituto

5. Estándares de aprendizaxe e competencias de ampliación (3ª avaliación)

Estándar de aprendizaxe	Mínimos esixibles
HMCB5-1.1. Explica as características do período de Entreguerras a partir de manifestacións artísticas e culturais de comezos do século XX.	<ul style="list-style-type: none"> • Explica os efectos económicos e financeiros da guerra para os países contendentes. • Compara a situación económica da posguerra en Estados Unidos e en Europa. • Describe a evolución da economía mundial entre 1919 e 1924.
HMCB5-4.1. Interpreta imaxes da Gran Depresión.	<ul style="list-style-type: none"> • Observa e interpreta imaxes da Gran Depresión. • Valora criticamente os efectos sociais da Gran Depresión. • Analiza as consecuencias das masivas repatriacións de capitais estadounidenses. • Compara os efectos da crise nos países industrializados e nos exportadores de materias primas.
HMCB5-4.2. Comenta gráficas que explican a crise económica de 1929.	<ul style="list-style-type: none"> • Explica por que se afundiou a Bolsa de Nova York en outubro de 1929. • Analiza gráficas que explican aspectos da crise económica de 1929. • Analiza os efectos en cadea desatados polo crac bolsista. • Analiza a política do <i>NewDeal</i> e sinala que consecuencias tivo a súa aplicación.
HMCB11-1.1 Recoñece que os acontecementos e os procesos ocorren ao longo do tempo e á vez no tempo (diacronía e sincronía).	<ul style="list-style-type: none"> • Recoñece que os acontecementos e os procesos relacionados coa economía da época de entreguerras ocorreron ao longo do tempo e á vez no tempo (diacronía e sincronía).
HMCB5-5.1. Compara o fascismo italiano e o nazismo alemán.	<ul style="list-style-type: none"> • Explica as causas da crise das democracias liberais europeas no período de entreguerras comparando o que ocorreu nas novas democracias e nos países cunha longa tradición democrática na Europa de entreguerras • Resume os factores que favoreceron a chegada ao poder de Mussolini e os problemas que debilitaron á República de Weimar. • Enumera e describe as principais

	<p>características dos sistemas totalitarios comparándoos cos propios dos sistemas democráticos.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Explica como lograron os totalitarismos un estrito control da sociedade e da cultura.
<p>HMCB5-5.2.Distingue símbolos dos fascismos europeos da primeira metade do século XX.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Investiga en internet sobre a orixe dos símbolos fascistas.

XUNTA DE GALICIA
CONSELLERÍA DE EDUCACIÓN
E ORDENACIÓN UNIVERSITARIA

Camíño Real s/n
15570 Narón (A Coruña)
Tlf.: 881.938.159 Fax: 81.938.170
e-mail: ies.terra.trasancos@edu.xunta.es
web: www.edu.xunta.es/centros/iesterratrasancos

ADAPTACIÓN DA PROGRAMACIÓN DIDÁCTICA. CURSO 2019-20

CENTRO: IES "TERRA DE TRASANCOS"
CURSO: 2º BACHARELATO
MATERIA: HISTORIA DE ESPAÑA
DEPARTAMENTO: XEOGRAFÍA E HISTORIA
DATA: MAIO 2020

INSTRUCCIÓN DO 27 DE ABRIL DE 2020, DA DIRECCIÓN XERAL DE EDUCACIÓN, FORMACIÓN PROFESIONAL E INNOVACIÓN EDUCATIVA PARA O DESENVOLVEMENTO DO TERCEIRO TRIMESTRE DO CURSO ACADÉMICO 2019/20, NOS CENTROS DOCENTES DA COMUNIDADE AUTÓNOMA DE GALICIA.

ÍNDICE

- 1. Estándares de aprendizaxe e competencias imprescindibles.**
- 2. Avaliación e cualificación.**
- 3. Metodoloxía e actividades do 3º trimestre (recuperación, reforzo, repaso, e no seu caso ampliación)**
- 4. Información e publicidade.**
- 5. Estándares de aprendizaxe e competencias de ampliación (3º avaliación)**

1. Estándares de aprendizaxe e competencias imprescindibles

Estándar de aprendizaxe

Mínimos esixibles

1ª AVALIACIÓN

1.1. Procura información de interese (en libros e internet) sobre a importancia cultural e artística dun personaxe historicamente salientable, un feito ou un proceso histórico, e elabora unha breve exposición.

- Busca información en libros ou internet sobre personaxes ou procesos históricos
- Elabora exposicións breves sobre acontecementos ou personaxes históricos

2.1. Representa unha liña do tempo, situando nunha ringleira os principais acontecementos relativos a determinados feitos ou procesos históricos.

- Constrúe eixes cronolóxicos a partir de procesos e feitos históricos

3.1. Responde a cuestións propostas a partir de fontes históricas e historiográficas

- Analiza fontes históricas e historiográficas
- Interpreta mapas históricos

B1.1.1. Explica as diferenzas entre a economía e a organización social do Paleolítico e do Neolítico, e as causas do cambio.

- Diferenza a economía e sociedade do Paleolítico e Neolítico

B1.1.4. Resume as características principais do reino de Tartesos e cita as fontes históricas para o seu coñecemento.

- Sitúa as principais colonizacións prerromanas no Mediterráneo, valorando as súas aportacións culturais e económicas.

B1.1.7. Define o concepto de romanización e describe os medios empregados para levala a cabo.

- Recoñece o concepto de romanización así como os medios utilizados.

B1.1.9. Resume as características da monarquía visigoda e explica por que alcanzou tanto poder a igrexa e a nobreza

- Coñece as características da monarquía visigoda, comprendendo o poder da igrexa e nobreza.

B2.1.3. Describe a evolución política de Al-Andalus.

- Constrúe un esquema onde se observan as diferentes etapas políticas de Al-Andalus

B2.2.3. Compara a organización política da coroa de Castela, a de Aragón e o reino de Navarra ao remate da Idade Media.

- Diferenza as distintas formas de organización política nas coroas de Castela, Aragón e reino de Navarra o finalizar a Idade Media.

B2.2.4. Comenta o ámbito territorial e as características de cada sistema de repoboación, así como as súas causas e as súas consecuencias.

- Define e compara os distintos modelos de repoboación.

B5.1.2. Describe a Guerra da Independencia: as súas causas, a composición dos bandos en conflito e o desenvolvemento dos acontecementos	<ul style="list-style-type: none"> Relaciona nun mapa histórico as etapas do conflito bélico, así como os principais acontecementos.
B5.2.1. Compara as Cortes de Cádiz coas estamentais do Antigo Réxime.	<ul style="list-style-type: none"> Realiza unha comparativa entre as Cortes de Cádiz e as Cortes estamentais do Antigo Réxime.
B5.2.2. Comenta as características esenciais da Constitución de 1812	<ul style="list-style-type: none"> Recoñece a través dos artigos constitucionais as características esenciais da Constitución de 1812
B5.3.1. Detalla as fases do conflito entre liberais e absolutistas durante o reinado de Fernando VII.	<ul style="list-style-type: none"> Desenvolve de maneira detallada as fases do conflito entre liberais e absolutistas durante o reinado de Fernando VII. Entende as causas dos pronunciamentos liberais durante este período
B6.1.1. Identifica o ámbito xeográfico do carlismo e explica o seu ideario e os seus apoios sociais.	<ul style="list-style-type: none"> Describir o fenómeno do carlismo como resistencia absolutista fronte á revolución liberal, analizando os seus compoñentes ideolóxicos, as súas bases sociais, a súa evolución no tempo e as súas consecuencias
B6.2.1. Describe as características dos partidos políticos que xurdiron durante o reinado de Isabel II.	<ul style="list-style-type: none"> Explica as diferenzas ideolóxicas entre os partidos políticos creados durante o reinado isabelino
B6.2.4. Compara as desamortizacións de Mendizábal e Madoz, e especifica os obxectivos dunha e outra.	<ul style="list-style-type: none"> Elabora unha táboa onde se aprecien as diferenzas entre as desamortizacións de Mendizábal e Madoz (obxectivos, tipos de terras desamortizadas...)
B6.3.1. Compara o Estatuto Real de 1834 e as Constitucións de 1837 e 1845.	<ul style="list-style-type: none"> Compara o Estatuto Real de 1834 e as Constitucións de 1837 e 1845, baseándose en determinados elementos (soberanía, sufraxio, separación de poderes...)
B6.4.2. Describe as características esenciais da Constitución democrática de 1869.	<ul style="list-style-type: none"> Analiza as características fundamentais da Constitución democrática de 1869.
B6.4.3. Identifica os grandes conflitos do sexenio e explica as súas consecuencias políticas.	<ul style="list-style-type: none"> Diferenza as etapas do Sexenio, analizando os acontecementos de cada unha delas.

2ª AVALIACIÓN

B2.4.1. Explica a orixe e as características do réxime señorial e a sociedade estamental no ámbito cristián.	<ul style="list-style-type: none"> • Analiza as causas da feudalización e explica a sociedade estamental dos reinos cristiáns.
B3.1.1. Define o concepto de unión dinástica aplicado a Castela e Aragón en tempos dos Reis Católicos e describe as características do novo Estado	<ul style="list-style-type: none"> • Explica que supuxo a «unión dinástica» en Castela e Aragón na época dos Reis Católicos e describe las características do novo Estado.
B3.2.1. Compara os imperios territoriais de Carlos I e de Filipe II, e explica os problemas que provocaron.	<ul style="list-style-type: none"> • Explica os conflitos ós que se enfrontou a monarquía hispánica do S.XVI
B3.3.1. Describe a práctica do valemto e os seus efectos na crise da monarquía	<ul style="list-style-type: none"> • Explica en que consistiu a práctica do valemto, o seu máximo representante e os efectos que produciu na monarquía española.
B3.3.5. Explica os principais factores da crise demográfica e económica do século XVII, e as súas consecuencias.	<ul style="list-style-type: none"> • Explica en que consistiron as crises demográfica e económica do século XVII e as consecuencias que tiveron.
B4.1.1. Explica as causas da Guerra de Sucesión Española e a composición dos bandos en conflito.	<ul style="list-style-type: none"> • Describe as causas da Guerra de Sucesión e relaciona os bandos en conflito.
B4.2.1. Define os decretos de nova planta e explica a súa importancia na configuración do novo Estado borbónico.	<ul style="list-style-type: none"> • Explica as consecuencias dos decretos de Nova Planta e os cambios políticos operados trala súa implantación
B4.5.1. Comenta as ideas fundamentais da Ilustración e define o concepto de despotismo ilustrado.	<ul style="list-style-type: none"> • Enumera as ideas fundamentais da Ilustración.
B7.1.2. Especifica as características esenciais da Constitución de 1876.	<ul style="list-style-type: none"> • Recoñece as características do liberalismo doutrinario na Constitución de 1876 a través de algúns dos seus artigos.
B7.1.3. Describe o funcionamento real do sistema político da Restauración.	<ul style="list-style-type: none"> • Comprende os mecanismos políticos do sistema político da Restauración.
B7.2.1. Resume a orixe e a evolución do catalanismo, o nacionalismo vasco e o rexio-	<ul style="list-style-type: none"> • Resume a orixe e evolución do catalanismo, o nacionalismo vasco e o rexio-

rexionalismo galego.	nalismo galego
B7.2.2. Analiza as correntes ideolóxicas do movemento obreiro e labrego español, así como a súa evolución durante o derradeiro cuarto do século XIX.	<ul style="list-style-type: none"> Analiza as correntes ideolóxicas do movemento obreiro e labrego español, así como a súa evolución durante o derradeiro cuarto do século XIX.
B7.4.3. Especifica as consecuencias para España da crise do 98 nos ámbitos económico, político e ideolóxico.	<ul style="list-style-type: none"> Especificas as consecuencias para España da crise do 98 nos ámbitos económico, político e ideolóxico
B8.2.3. Describe a evolución da industria téxtil catalá, a siderurxia e a minaría ao longo do século XIX.	<ul style="list-style-type: none"> Realiza un esquema da evolución industrial téxtil en Cataluña, a siderurxia e a minaría durante o século XIX
B8.2.6. Explica os obxectivos da rede ferroviaria e as consecuencias da lei xeral de ferrocarrís de 1855.	<ul style="list-style-type: none"> Realiza unha redacción, utilizando diversas fontes, sobre a rede ferroviaria e as consecuencias da Lei de ferrocarrís de 1855
B9.1.1. Define en que consistiu o revisionismo político inicial do reinado de Afonso XIII, e as principais medidas adoptadas.	<ul style="list-style-type: none"> Explica os gobernos de Canalejas e Maura, o chamado revisionismo político, ó principio do reinado de Afonso XIII.
B9.1.3. Elabora un esquema cos factores internos e externos da quebra do sistema político da Restauración.	<ul style="list-style-type: none"> Comprende os factores da crise do sistema político da Restauración, elaborando un esquema.
B9.2.4. Analiza a crise xeral de 1917: as súas causas, manifestacións e consecuencias.	<ul style="list-style-type: none"> Establece as causas, manifestacións e consecuencias da crise xeral de 1917
B9.3.1. Especifica as causas do golpe de estado de Primo de Rivera e os apoios con que contou inicialmente.	<ul style="list-style-type: none"> Explica o contexto político que leva ó golpe militar de Primo de Rivera e os apoios con que conta.
B9.3.2. Describe a evolución da ditadura de Primo de Rivera, desde o directorio militar ao directorio civil e o seu remate.	<ul style="list-style-type: none"> Diferenza as distintas etapas da ditadura de Primo de Rivera analizando as características de cada etapa do directorio civil e militar

2. Avaliación e cualificación	
Avaliación	<p>Procedementos: O alumnado será avaliado mediante <u>procedementos escritos</u> (actividades de repaso, recuperación ou ampliación a partir de traballos de investigación ou boletíns de exercicios).</p> <p>Instrumentos: En todos os procedementos anteriormente citados, utilizarase como instrumento avaliador <u>unha rúbrica</u> na que se terá en conta a corrección dos contidos (60 % da nota), a forma de expresión (20 %), a calidade da presentación (10 %) e a ortografía (10 %).</p>
Cualificación final	<p>Indicar o procedemento para obter a cualificación final de curso: <u>Para todo o alumnado de 2º Bacharelato</u>, a presentación das actividades de ampliación de nova materia propostas polo departamento suporá o 20 % da cualificación do terceiro trimestre, mentres que o 80 % restante será o resultado de obter a media das notas das composicións de repaso das avaliacións anteriores de texto feitas polo alumnado.</p> <p>A <u>cualificación final</u> obtida por este alumnado, dado o carácter acumulativo da materia estudada, será o resultado da media ponderada entre a nota global que o alumnado sacou no conxunto das actividades do terceiro trimestre, e as notas acadadas en cada un dos dous anteriores trimestres na proporción de 17% para o primeiro trimestre, 33 % para o segundo trimestre e 50 % para o terceiro trimestre.</p> <p>A avaliación das actividades realizadas na fase non presencial so poderá ter valor positivo para a cualificación do alumnado e, polo tanto, non poderá en ningún caso provocar unha diminución nas cualificacións obtidas nas avaliacións dos trimestres anteriores.</p>
Proba extraordinaria de setembro	<p>Realizarase na data marcada pola Xefatura de Estudos sendo unicamente avaliable a materia impartida durante os dous primeiros trimestres do curso.</p> <p>O alumnado que en xuño non adquirise as aprendizaxes e competencias imprescindibles para superar o curso, terá que realizar durante o verán actividades de recuperación que se lle proporcionará tras a avaliación final de xuño a través da aula virtual do instituto.</p>
Alumnado de materia	Criterios de avaliación:

pendente	Criterios de cualificación: O alumnado con materia pendente está aprobado a partir dos parciais realizados en novembro e febreiro
	Procedementos e instrumentos de avaliación:

3. Metodoloxía e actividades do 3º trimestre (recuperación, repaso, reforzo, e no seu caso, ampliación)	
Actividades	As actividades propostas incluídas nos procedementos de avaliación servirán de repaso e recuperación dos dous primeiros trimestres, ou ampliación de materia nova para todo o alumnado baseándose principalmente na elaboración de composicións de texto de repaso e recuperación dos dous primeiros trimestres así como de preguntas de comprensión ou comparación entre conceptos, recoñecemento de personaxes históricos ou acontecementos clave e definicións de conceptos históricos fundamentais nas actividades de ampliación.
Metodoloxía (alumnado con conectivade e sen conectivade)	O alumnado deberá resolver as actividades propostas polo departamento e presentalas a través de correo electrónico, nos prazos estipulados . Ademais, levarase a cabo semanalmente unha conexión de videoconferencia para consulta e explicación de dúbidas ou corrección de actividades.
Materiais e recursos	O alumnado para a resolución das actividades propostas poderá contar co libro de texto, os apuntes tomados en clase durante os dous primeiros trimestres ou os enlaces a diferentes páxinas web propostas polo profesorado.

4. Información e publicidade	
Información ao alumnado e ás familias	<p>A información das tarefas a realizar a partir de varios medios:</p> <ul style="list-style-type: none"> - O aviso ás familias tras a publicación deste plan na páxina web a través de ABALAR por parte do titor/a de cada grupo - A aula virtual do instituto onde o alumnado pode acceder ás tarefas nos cursos de Historia ou de pendentes de Xeografía e Historia - A información desas actividades enviada ao alumnado a través de correo electrónico por parte do profesorado.
Publicidade	<p>Semanalmente a Dirección do instituto publica o Plan de traballo do departamento na páxina web do instituto</p>

5. Estándares de aprendizaxe e competencias de ampliación (3ª avaliación)

Estándar de aprendizaxe	Mínimos esixibles
B10.1.1. Explica as causas que levaron á proclamación da II República e relaciona as súas dificultades coa crise económica mundial dos anos 30.	<ul style="list-style-type: none"> Identifica as circunstancias que favoreceron a proclamación da II República
B10.1.2. Diferenza as forzas de apoio e oposición á República nos seus comezos, e describe as súas razóns e as principais actuacións.	<ul style="list-style-type: none"> Distingue as forzas políticas ou institucións a favor e en oposición á II República, entendendo as razóns e describindo as súas principais actuacións.
B10.2.2. Especifica as características esenciais da Constitución de 1931.	<ul style="list-style-type: none"> Analiza as principais características democráticas da Constitución de 1931.
B10.2.3. Analiza o proxecto de reforma agraria: as súas razóns, o seu desenvolvemento e os seus efectos.	<ul style="list-style-type: none"> Explica a orixe da reforma agraria, a súa aplicación e consecuencias.
B10.2.4. Compara as actuacións do bienio radical-cedista coas do bienio anterior.	<ul style="list-style-type: none"> Diferenza as actuacións políticas do bienio radical-cedista das do bienio anterior
B10.2.6. Explica as causas da formación da Fronte Popular e as actuacións tras o seu triunfo electoral, ata o comezo da guerra.	<ul style="list-style-type: none"> Explica o nacemento da Fronte Popular, indicando as actuacións do seu goberno ata a Guerra Civil.
B10.3.2. Relaciona a Guerra Civil española co contexto internacional.	<ul style="list-style-type: none"> Relaciona a Guerra Civil española co contexto internacional.
B10.3.3. Compara a evolución política e a situación económica dos dous bandos durante a guerra.	<ul style="list-style-type: none"> Confronta a evolución política e económica dos bandos durante a guerra.
B10.3.4. Especifica os custos humanos e as consecuencias económicas e sociais da guerra	<ul style="list-style-type: none"> Menciona as consecuencias demográficas, económicas e sociais da guerra
B11.1.2. Diferenza etapas na evolución de España durante o franquismo, e resume os trazos esenciais de cada unha.	<ul style="list-style-type: none"> Distingue as distintas etapas na evolución de España durante o franquismo e as súas características principais.
B11.1.3. Explica a organización política do Estado franquista.	<ul style="list-style-type: none"> Describe como se organizaba politicamente o Estado franquista
B11.1.6. Especifica as causas da crise final do franquismo desde 1973.	<ul style="list-style-type: none"> Explica cales foron as causas que supuxeron o final do franquismo.
B11.1.8. Explica a política económica do franquismo nas súas etapas e a evolución económica do país.	<ul style="list-style-type: none"> Describe as políticas económicas e as súas aplicacións nas diferentes etapas económicas do franquismo.
B11.1.9. Describe as transformacións que experimenta a sociedade española durante os anos do franquismo, así como as súas causas	<ul style="list-style-type: none"> Describe os cambios realizados pola sociedade española durante o franquismo
B11.1.10. Especifica os grupos de oposición política ao réxime franquista e comenta a súa evolución no tempo.	<ul style="list-style-type: none"> Diferenza os grupos opositores á ditadura franquista e indica como foron evolucionando ó longo dela.

<p>B12.1.1. Explica as alternativas políticas que se propuñan tras a morte de Franco, e quen defendía cada unha.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Explica as posibles alternativas políticas trala morte de Franco e a ideoloxía de cada unha delas
<p>B12.1.2. Describe o papel desempeñado polo Rei durante a transición.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Analiza o papel desempeñado por Juan Carlos I durante a transición.
<p>B12.1.3. Describe as actuacións impulsadas polo presidente de Goberno Adolfo Suárez para a reforma política do réxime franquista: lei para a reforma política de 1976, lei de amnistía de 1977, etc.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Describe as principais actuacións da reforma política de Adolfo Suárez (L.R.P de 1976, a lei de amnistía política de 1977...)
<p>B12.1.4. Explica as causas e os obxectivos dos Pactos da Moncloa.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Indica as causas e obxectivos dos Pactos da Moncloa.
<p>B12.2.1. Explica o proceso de elaboración e aprobación da Constitución de 1978 e as súas características esenciais.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Comprende o contexto político no proceso de elaboración da Constitución de 1978. • Analiza as principais características democráticas da Constitución de 1978.

ADAPTACIÓN DA PROGRAMACIÓN DIDÁCTICA. CURSO 2019/2020

CENTRO: IES “TERRA DE TRASANCOS”

CURSO: 2 FPB

MATERIA: ÁMBITO DE SOCIEDADE E COMUNICACIÓN

DEPARTAMENTO: XEOGRAFÍA E HISTORIA

DATA: MAIO 2020

Instrucións do 27 de abril de 2020, da Dirección Xeral de Educación, Formación Profesional e Innovación Educativa para o desenvolvemento do terceiro trimestre do curso académico 2019/20, nos centros docentes da Comunidade Autónoma de Galicia.

ÍNDICE

1. Estándares de aprendizaxe e competencias imprescindibles.
2. Avaliación e cualificación.
3. Metodoloxía e actividades do 3º trimestre (recuperación, reforzo, repaso, e no seu caso ampliación)
4. Información e publicidade.

1. Estándares de aprendizaxe e competencias imprescindibles

Criterio de avaliación

Estándar de aprendizaxe

1ª AVALIACIÓN

- CA1.1 Aplicáronse as técnicas da escoita activa na análise de mensaxes orais procedentes de diversas fontes
- CA1.2 Recoñeceuse a intención comunicativa e a estrutura e cohesión da comunicación oral, valorando posibles respostas
- CA1.3 -Realizouse un uso correcto dos elementos de comunicación non verbal nas argumentacións e nas exposicións.
- CA1.5 -Analizáronse os usos e os niveis da lingua e as normas lingüísticas na comprensión e aplicáronse na composición de mensaxes orais, valorando e eliminando os usos discriminatorios.
- CA1.6 Utilizouse a terminoloxía gramatical correcta na comprensión das actividades gramaticais propostas e na súa resolución.
- CA2.2 - Utilizáronse diversas técnicas de procura na comprensión dun texto escrito, aplicando estratexias de reinterpretación de contidos.
- CA2.3- Aplicáronse sistemáticamente estratexias de lectura comprensiva na interpretación dos textos, recoñecendo posibles usos discriminatorios.
- CA2.4 - Resumiuse o contido dun texto escrito, extraendo a idea principal, as secundarias e o propósito comunicativo, revisando e reformulando as conclusións obtidas.
- CA2.6 Aplicáronse as principais normas gramaticais e ortográficas na redacción de textos, de xeito que o texto final resulte claro, preciso e

- Utiliza estratexias comunicativas para interpretar e comunicar información oral en lingua galega e en lingua castelá, no ámbito laboral e noutros contextos, aplicando os principios da escoita activa, estratexias razoadas de composición e as normas lingüísticas correctas en cada caso.
- Utiliza estratexias de comunicación oral en lingua galega e en lingua castelá.
- Utiliza estratexias comunicativas para comunicar información escrita en lingua galega e en lingua castelá, no ámbito laboral e noutros contextos, aplicando á composición autónoma de textos de progresiva

<p>adequado ao formato e ao contexto comunicativo.</p> <ul style="list-style-type: none"> • CA2.10 -Resolvéronse actividades de comprensión e análise das estruturas gramaticais, comprobando a precisión e a validez das inferencias realizadas. • CA1.1 - Discrimináronse as consecuencias para a organización das sociedades actuais das correntes ideolóxicas que a cimentaron, situándoas no tempo e no espazo. • CA1.10 - Desenvolvéronse comportamentos acordes co desenvolvemento do propio esforzo e o traballo colaborativo. • CA1.1 - Discrimináronse as consecuencias para a organización das sociedades actuais das correntes ideolóxicas que a cimentaron, situándoas no tempo e no espazo 	<p>complexidade estratexias de análise, síntese e clasificación, de xeito estruturado</p> <ul style="list-style-type: none"> • Infire as características esenciais das sociedades contemporáneas a partir do estudo da súa evolución histórica, analizando os trazos básicos da súa organización social, política e económica en distintos momentos, e a sucesión de transformacións e conflitos acaecidos. • Valoración das sociedades contemporáneas
--	--

2ª AVALIACIÓN

<ul style="list-style-type: none"> • CA1.1 Aplicáronse as técnicas da escoita activa na análise de mensaxes orais procedentes de diversas fontes • CA1.2 Recoñeceuse a intención comunicativa e a estrutura e cohesión da comunicación oral, valorando posibles respostas. • CA1.3 -Realizouse un uso correcto dos elementos de comunicación non verbal nas argumentacións e nas exposicións. • CA1.5 -Analizáronse os usos e os niveis da lingua e as normas lingüísticas na comprensión e aplicáronse na composición de mensaxes orais, valorando e eliminando os usos discriminatorios. 	<ul style="list-style-type: none"> • Utiliza estratexias comunicativas para interpretar e comunicar información oral en lingua galega e en lingua castelá, no ámbito laboral e noutros contextos, aplicando os principios da escoita activa, estratexias razoadas de composición e as normas lingüísticas correctas en cada caso. • Utiliza estratexias de comunicación oral en lingua galega e en lingua castelá. • Utiliza estratexias comunicativas para comunicar información escrita en lingua galega e en lingua castelá, no ámbito laboral e noutros contextos, aplicando á composición autónoma de textos de progresiva
--	--

- CA2.4 - Resumiuse o contido dun texto escrito, extraendo a idea principal, as secundarias e o propósito comunicativo, revisando e reformulando as conclusións obtidas.
- CA2.6 Aplicáronse as principais normas gramaticais e ortográficas na redacción de textos, de xeito que o texto final resulte claro, preciso e adecuado ao formato e ao contexto comunicativo.
- CA4.4 - Aplicáronse sistematicamente estratexias de lectura comprensiva na interpretación dos textos, recoñecendo posibles usos discriminatorios.
- CA1.6 - Asociouse a evolución dos acontecementos históricos globais coa evolución histórica do Estado español e do territorio galego, identificando as súas fases de evolución, os principais conflitos e a súa situación actual.
- CA1.10 - Desenvolvéronse comportamentos acordes co desenvolvemento do propio esforzo e o traballo colaborativo.
- CA1.1 - Discrimináronse as consecuencias para a organización das sociedades actuais das correntes ideolóxicas que a cimentaron, situándoas no tempo e no espazo

complexidade estratexias de análise, síntese e clasificación, de xeito estruturado

- Infire as características esenciais das sociedades contemporáneas a partir do estudo da súa evolución histórica, analizando os trazos básicos da súa organización social, política e económica en distintos momentos, e a sucesión de transformacións e conflitos acaecidos.
- Valoración das sociedades contemporáneas

2. Avaliación e cualificación	
Avaliación	<p>Procedementos:</p> <p>As actividades realizadas durante o período presencial serán valoradas nun 30% ; as tarefas non presenciais, enviadas a través da aula virtual do Instituto, cualificaranse nun 30%; o 40% restante correspóndese cos exames realizados en clase.</p>
	<p>Instrumentos: Os instrumentos de avaliación comprenden probas escritas, actividades , actitude ante a materia e comportamento. Na cualificación das actividades valorarase a adecuada presentación, a forma de expresión e ortografía.</p>
Cualificación final	<p>A cualificación final será o resultado da seguinte porcentaxe: un 40% da cualificación da primeira avaliación e un 60% da segunda avaliación. No caso do alumnado que obteña unha cualificación positiva, pero resulte inferior á alcanzada na 1ª avaliación, terase en conta esta para non prexudicalo.</p>
Actividades de recuperación de xuño	<p>No caso de ser insatisfactoria a nota final de maio, o alumnado debe entregar actividades de recuperación que aparecerán na aula virtual do Instituto. É obrigatoria a súa entrega no prazo establecido polo profesorado do módulo, cunha correcta presentación, ortografía e expresión. A nota máxima será de 6 puntos, ao entenderse que son criterios mínimos.</p>
Alumnado de materia pendente	<p>Criterios de avaliación:</p> <p>Aquel alumnado que non acadou un aprobado na cualificación da segunda avaliación no Ámbito de Comunicación e sociedade de electricidade e electrónica en 2 FPB, poderá superar o Ámbito de Comunicación e sociedade de 1 FPB coa realización de actividades para recuperar as aprendizaxes non adquiridas anteriormente. Desta maneira, inténtase non prexudicar aos alumnos , posibilitándolles a recuperación da materia pendente.</p>
	<p>Criterios de cualificación:</p> <p>Na cualificación do ámbito de Comunicación e sociedade debemos considerar dúas partes: as materias de Lingua Galega, Lengua Castellana e Sociais contabilizan 2/3 , mentres que á Inglés correspóndelle 1/3 da nota global.</p> <p>No primeiro caso, a cualificación final do módulo pendente será o resultado da media resultante das notas obtidas pola supervisión das actividades entregadas desde 14 de abril a 13 de maio, data da avaliación final.</p>

	<p>Procedementos e instrumentos de avaliación:</p> <p>Será de obrigado cumprimento a entrega de actividades desde o 14 de abril ata a data de avaliación final, pero dentro do prazo de entrega que marque o profesorado deste Ámbito, as entregadas fóra dese prazo non serán avaliábeis. Á hora de avaliar estas tarefas, os criterios tidos en conta serán: normas ortográficas a correcta presentación e a adecuación na expresión escrita.</p> <p>No caso do alumnado que na avaliación final non alcanzase un 5 na nota da materia pendente, ten que entregar tódolos traballos realizados desde o 14 de abril ata o remate de clases e adaptarse as condicións de cualificacións, explicadas anteriormente, para obter unha valoración positiva. A nota, neste caso, non superará a cualificación de 6.</p> <p>A nota para conseguir a recuperación da materia pendente será o valor resultante da seguinte proporción: 30% pola entrega de traballos e un 70% restante de corrección, na que se terán en conta os instrumentos de avaliación anteriormente citados.</p>
--	---

3. Metodoloxía e actividades do 2º trimestre (recuperación, repaso, reforzo, e no seu caso, ampliación)

Actividades	As actividades que se realicen de recuperación para unha cualificación positiva do ciclo serán de repaso e reforzo dos contidos dados durante as clases presenciais do curso. Estas actividades deberán ser entregadas nas datas marcadas polo profesorado do ámbito no prazo establecido, mostrando nelas as aprendizaxes de mínimos que se deben alcanzar ao remate do ciclo. O período de realización das mesmas comezará ao terminar a avaliación final de maio ata a avaliación final de ciclo, en xuño.
Metodoloxía (alumnado con conectividade e sen conectividade)	O alumnado recibirá as tarefas na aula virtual do Instituto, sendo enviadas por e-mail á profesora do Ámbito, quen estará en contacto con eles a través do correo, plataforma virtual de Jitsi e titora. Todo o alumnado dispón de ordenador (prestado, nalgúns casos, a través do Instituto) para realizar as actividades e consultar dúbidas ou problemas que puideran xurdir.
Materiais e recursos	Os materiais necesarios serán entregados pola profesora do Ámbito, aínda que eles dispoñen dos cadernos cos exercicios e teoría utilizados na aula. Para aqueles alumn@s que non acudiron a recoller o material ao Instituto e, polo tanto, non o posúen, lles será subido á aula virtual.

4. Información e publicidade	
Información ao alumnado e ás familias	Indicar o procedemento que o profesorado empregará para informar ao alumnado.
Publicidade	Publicación obrigatoria na páxina web do centro.